

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno Din 16.—, četrtletno Din 9.—, inozemstvo Din 64.—. — Poštno-čokoljni račun 10.603.

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška cesta 5
Telefon interurban 113.

Cena inseratov: cela stran Din 2000.—, pol strani Din 1000.—, četrt strani Din 500.—, 1/10 strani Din 250.—, 1/10 str. Din 125.—, Mali oglasi vsaka beseda Din 1.20.

Zelo važno in zelo nujno.

Kraljevska vlada je izdala zakon o končni likvidaciji agrarne reforme na veleposestvih.

Izredne važnosti za naše kmetško ljudstvo v Dravski banovini je zlasti določba, da se veleposestnikom, ki imajo gozdove, zamorejo odvzeti za agrarne subjekte (občine, interesente) površine **nad 1000 (en tisoč) ha.** Istotako se odzamejo lahko tudi pašniki, kateri niso sposobni za drugo kmetijsko panogo.

Zakon v § 24 namreč pravi: »Občine, zemljiške zajednice, imovne občine in skupine kmetovalcev kot pravne osebe zamorejo biti agrarni interesenti za pašnike, kateri niso sposobni za drugo kmetijsko panogo.

V krajih, kjer je pomanjkanje zemlje za obdelovanje in kjer je prebivalstvo navezano na pridobivanje iz gozda, ali kjer so zemljišča iz klimatskih vzrokov nesposobna za obdelovanje, zamorejo biti te osebe agrarni subjeki tudi za gozdove, ki so potrebni za popašo, obskrbo z gorivom in stavbenim lesom, lesom za domačo industrijo kakor tudi za ostale gospodarske potrebe, v kolikor ti gozdovi niso izvzeti po § 10 točka 6 in 7 tega zakona.«

Katera veleposestva pridejo v poštev?

Pri nas v mariborskem inšpektoratu pridejo po navedenih določbah v poštev sledeča veleposestva:

1. Grof Attems: Slov. Bistrica, Brežice, Podčetrtek.
2. Falter Hinko in Irena: Jurklošter. Gozdno posestvo meri 1455 ha.
3. Herberstein Jos.: Ptuj. Posestvo meri 1107 ha.
4. Hošek Rud.: Planina. Posestvo meri 1580 ha.
5. Lenarčič Milan: Ribnica na Pohorju. Posestvo meri 1158 ha.
6. Perger Artur: Mislinje. Posestvo meri 2677 ha.
7. Windischgrätz Alf.: Rogatec. Posestvo meri 2519 ha.
8. Zabeo Alf.: Fala. Posestvo meri 4198 ha.
9. Szapary Lad.: Murska Sobota. Posestvo meri 1127 ha.
10. Esterhazy Nik: Dolnja Lendava. Posestvo meri 3756 ha. V poštev pride 2756 ha, ako se v interesu prebivalstva

ne potrdi kupoprodajna pogodba med Esterhazyjem in imovinsko občino Križevci.

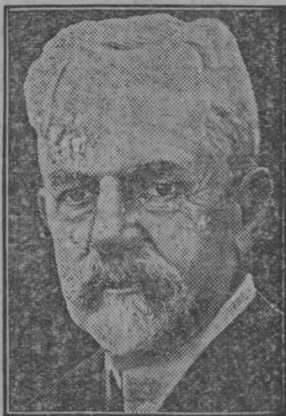
11. Zichy Mar.: Beltinci. Posestvo meri 1241 ha.
12. Thurn-Valvassina: Ravne — Guštanj, Slovenjgradec in Vitanje.
13. Thurn-Douglas: Ravne — Guštanj.
14. Windschgrätz Hugo: Konjice, Oplotnica in Bizeljško.

Kaj storijo očine?

Vse kmetške občine, katerih prebivalci so iz označenih veleposestev dobivali ali za denar ali delo, ali na katerikoli način pašo, drva za kurivo, stavbeni les, les za domačo obrt, dalje stelo in druge gospodarske potrebščine ali bi jih tu mogli dobiti kot sosedje ali bližnjiki, naj napravijo vlogo na bansko upravo v Ljubljani ter se prigrasijo za svoje občane kot agrarni interesente.

Zadnji dan za takšne vloge je 26. julij, ker določa § 24, odstavek 6, kot rok 30 dni od veljavnosti zakona; ta pa je v veljavi od 26. junija (»Služb. Nov.« letnik XIII, 1931, štev. 142 — XLVII).

Opozarjamo občine in vse interesente, da je sedaj odločilna doba in edina prilika, da pridejo do lastništva gozdov, katerih cena gotovo ne bo pretirana. Težko odgovornost za obstanek občine in občanov ter njihovo dobrobit si naložijo občinska zastopstva, ki bi zanemarila varovati pravočasno in pravilno

Svetovno znani dunajski kirurg dr. A. Elselsberg. Bil je profesor na vseučilišču na Dunaju in 30 let vodja prve dunajske klinike. Elselsberg je dal ostavko na obe službi radi starosti.

interese svojih občanov. Nujno svetujemo, da ne čakate do zadnjega dneva!

Kako se glasi vloga.

Vloga naj se približno tako glasi:

Banski upravi Dravske banovine
v Ljubljani

Podpisani občinski urad občine prosi na podlagi sklepa občinskega odbora z dne, da se občina odnosno njeni prebivalci v smislu Zakona o likvidaciji agrarne reforme na velikih posestvih« (Službene Novine kraljevine Jugoslavije z dne 26. junija 1931, letnik XIII — 1913, štev. 142 — XLVII), in sicer na podlagi § 24 tega zakona uradno vpišejo kot agrarni subjeki — interesenti na pašnike — gozbove — veleposestva v

Občani občine so navezani na dobavo kuriva, stavbenega lesa, stelo in drugih gospodarskih potrebščin iz teh veleposestev. Gospodarstev v občini je, skupno število prebivalstva pa, uvrstitev med agrarne subjekte torej absolutno potrebna in utemeljena.

Podrobno utemeljitev podamo, ko bo po zakonu predvideni pravilnik predpisal pogoje in postopek.

Dne julija 1931.

Obč. urad občine

Pečat, podpis.

Navedeno prošnjo vložite priporočeno! Omenjamo, da so cerkvena posestva, od razlastitve in dodelitve po tem zakonu izvzeta, v kolikor niso že do 26. junija tega leta odvzeta in razdeljena.

Iz pisarne »Kmetške zveze«.

Dostavek: Kakor naknadno izvemo, je za ozemlje mariborskega inšpektorata agrarni urad v Mariboru izdal na nekatere občine uradno poročilo v tej zadevi. V kolikor zainteresirane občine tega akta ne bi sprejele ali one, ki so ga sprejele, pa še niso vložile prošenj, se naj poslužijo naših navodil.

*

Na kateri podlagi sta se Francija in Nemčija sporazumeli glede Hooverje

vega načrta? Po dolgovestnih pogovorih med zastopniki: Nemčije, Francije, Amerike in Angleške je dosežen med Nemci in Francozi za izvajanje Hooverjevega načrta tale sporazum: 1. Plačevanje vojnih dolgov in odškodnin se ustavi za dobo od 1. julija 1931 do 30. junija 1932. 2. Nemčija bo še plačevala dalje brezpogojen del vojnih odškodnin. Francija pa pristane na to, da se naložijo nemška vojna odškodninska plačila pri banki za mednarodna plačila v Baslu in se posodijo naložene vsote nemškim državam železnicam. Francija si pridržuje jamstvo od Nemčije, da bo porabila prihranke z odložitvijo vojno-odškodninskih plačil le v gospodarske namene. 3. Vsa začasno ustavljena plačila se bodo obrestovala pod pogoji, katere določi Amerika, in se mora začeti odplačevati počenši s 1. julijem 1932 v desetih letnih obrokih. 4. V korist onih evropskih držav, ki bodo radi odložitve nemških plačil posebno prizadele (kakor n. pr. Jugoslavija), se bo organizirala skupna pomoč s pomočjo banke za mednarodna plačila v Baslu. Za uveljavljenje Hooverjevega načrta je potreben še pristanek vseh prizadetih držav razen Francije, ki je že pristala.

Posvetovanja o podrobnostih izvršitve Hooverjevega načrta. Nemški krogi so radi načelnega sprejetja Hooverjevega predloga po Franciji zelo zadovoljni. V kratkem se bodo zbrali strokovnjaki poedinih držav, ki bodo uredili podrobnosti sporazuma. Konferenca finančnih strokovnjakov držav podpisnic Yongovega načrta, po katerem plačuje Nemčija vojno odškodnino, se sestane v Londonu 17. julija.

Amerika bo šla še dalje. Ob koncu Hooverjevega leta 1932 bo storila Amerika še nadaljnje korake, ako bo gospodarski položaj po preteku odloka za plačevanje vojnih odškodnin še vedno nezadovoljiv. Amerika bo predlagala za ta slučaj znižanje vojnih odškodnin in medzavezniških vojnih dolgov.

Vožnost telefona pri sklepanju sporazuma med Ameriko in Evropo. Amerika je plačala pri pogajanjih v Parizu za prekooceanske telefonske pogovore 170.000 frankov. Zastopniki Amerike na zadnjih posvetovanjih v Parizu so govorili z Washingtonom po telefonu sedem in tričetrt ure. Tokrat se je zgodilo prvič, da so se vodila tako važno pogajanja med Ameriko in Evropo telefonično.

Konečni izid madžarskih volitev. Madžarski vladni blok (Bethlenova stranka 155 mandatov; krščansko-socialna gospodarska stranka 40; izven strank 8 poslancev) je dobil pri zadnjih volitvah 193 mandatov, opozicija le 52.

Predsednik grške vlade Venizelos bo nastopil politično-gospodarsko potovanje po Evropi.

Na Poljskem so znižali po novem uradniškem zakonu plače državnim uradnikom od 10—40%. Mnogo uradnikov je bilo stavljenih na razpolago.

Sklicanje novoizvoljenega madžarskega parlamenta. Poslanska zbornica se bo sestala 20. julija k prvi seji, da bo določila dan svečane otvoritve, ki bo skupno za zbornico in senat 22. juli-

ja. Po odobritvi mandatov in izvolitvi predsednika bo delala zbornica še do 26. jul., nakar bo odgodena do 20. oktobra.

*

Okrožnica papeža Pija XI. o preganjanju Katoliške akcije v Italiji. Odgovor italijanske vlade na papeževo spomenico o preganjanju Katoliške akcije je bil takšen, da se je iz njega jasno videlo, da fašistična vlada noče dati sv. Očetu nikakega zadoščenja za razpust katoliških mladinskih društev in za razne izgrede, ki so jih izvršili fašisti. Zato se je sveta Stolica odločila, da ves spor spravi pred svetovno javnost. Ker se je bilo bati, da bi novo papeževo okrožnico, namenjeno vsemu katoliškemu svetu, ako bi bila objavljena v službenem vatikanskem glasilu »Osservatore Romano«, italijanska fašistična oblast zaplenila, se je papež naravnost obrnil na zunanji svet. Poslal je namreč po posebnem odposlancu svojo okrožnico svojemu nunciju v Parizu, ki je oskrbel, da je bila okrožnica preko radija takoj razširjena po svetu. V tej okrožnici, ki jo je papež Pij XI. izdal in podpisal 29. jun. — na praznik sv. apostolov Petra in Pavla — se sv. Oče najprej zahvaljuje vsem katoličanom in zlasti onim, ki so združeni okoli Katoliške akcije po vsem svetu. Z očetovsko prisrčnimi besedami se jim zahvaljuje, da so se zbrali okoli skupnega Očeta, edini z njim v veri, polni sinovske vdanosti in plemenitih namenov, užalosteni in ogorčeni, ko vidijo, kako je preganjana Katoliška akcija v Italiji, v središču svečeniškega apostolstva. Razpust katoliških mladinskih društev se je izvršil s tako krutim nasiljem, kakor da bi ne šlo za najboljšo mladino, ki jo ima Italija, ampak za najnevarnejšo zločinsko družbo. Pri tem nasilnem nastopu zoper katoliška društva in njih člane so se v opravičilo

V vročih poletnih dneh

potrebuje telo večjo količino tekočine, ki se odraža v veliki žeji. Motilo pa bi Vaše razpoloženje, ako bi uživali sama, četudi najlažja kiselkasta vina ni zdravo.

Radenski kraljevi vrec

pa paralelizira vinsko kislino ter napravi iz vina rez prijetno rezko pijačo.

pošiljale v svet nezaslišane izmišljotine, laži in kleveta. To je tako huda in predrzna žalitev resnice, da ji je težko najti para v zgodovini. Na tisoče inozemskih obiskovalcev Italije je moglo osebno ugotoviti brezbožna in bogokletna sramotjenja, nasilnosti, razdejanja, in sirovosti, ki so se vršila proti krajem, stvarim in osebam. Fašistična objava se poslužuje izgovora, češ, da je Katoliška akcija politična. To je zavestna neresnica, koje lažnjivost je bila že v pre mnogih slučajih izpričana. Katoliška akcija v Italiji in po katoliškem svetu ni namreč nič drugega nego sodelovanje svetnjakov pri svečeniškem apostolstvu. Ako fašistična vlada zatrjuje, da so katoliški mladinski krogi bili nevarnost za sigurnost države, naj se Italiji in vsemu svetu prinesejo dokazi za tisto politiko, ki jo je baje Katoliška akcija vodila državi v nevarnost. V resnici ne gre za nobeno nevarnost za državo, marveč za to, da se vsa mladina odtrga od Cerkve. Gre za pravico in svobodo vesti, gre za nedotakljivo pravico Cerkve, da izpolnjuje nalogo, ki ji jo je dal božji Ustanovitelj. Nasproti temu vidimo prizadevanja, da se vzgaja mladina od najnežnejših let popolnoma monopolizira v izključen prid ene stranke in ene vlade na podlagi načel, ki so pravo in pristno pogansko oboževanje države v polnem nasprotju z naravnimi pravicami rodbine in z nadnaravnimi pravicami sv. Cerkve. Kdor v tem namenu odkrito ali prikrito izpodkopuje Katoliško akcijo in skuša uničiti njene mledeniške krožke, ta ne dela ničesar drugega, kakor da preprečuje, da bi se mladina zbirala okoli Jesusa Kristusa, ki je glava te Cerkve. In res so uspeli v tem, da so s takim nasiljem veliko mladih duš iztrgali tako Cerkvi kakor Jezusu Kristusu. Cerkev ni nikdar tajila pravic in dolžnosti države, glede vzgoje državljanov. Te pravice države pa so omejene po njeni pravici, ki se ne tiče samo telesnih potreb in materialnega blagra, ampak tudi duševnega, toda vedno v mejah naravnega, zemskega in časnega. Kar pa pomeni vedno vrednoto in spada v nadnaravni red izveličanja, pa spada izključno pod pristojnost Cerkve. Cerkev te svoje naloge ne vrši samo, kadar polaga v dušo novorojenega otroka prva neobhodna počela nadnaravnega življenja, ampak tudi pozneje in skozi ceo življenje. Jezus Kristus sam je položil prve temelje Katoliške akcije, ko je zbral apostole in jih določil za svoje sodelavce pri delu izveličanja človeštva. Izjavljamo in moramo izjaviti, da ni katoličan, razen samo po krstu in imenu, pa v nasprotju s krstnimi dolžnostmi in z dolžnostmi, ki jih nalaga krščansko ime, tisti, ki sprejema in izvaja program, kateri je po svojih naukih in načelih popolnoma nasprotjem pravicam Cerkve, Jezusu Kristusu in duš.

Papež in fašizem. Papeževa okrožnica je vzbudila po svetu največjo pozornost, in sicer ne samo med katoličani, marveč tudi v nekatoliških krogih. Vsi svetovni časopisi se obširno pečajo z njo. Najpristojnejša instanca, rimski papež, je postavil fašizem v pravo luč.

Dokler smo samo Jugoslovani pisali o nasilnostih, ki jih uganja fašizem zoper Slovence in Hrvate v Italiji, se zunanji svet za to ni zanimal. Ko pa je sam papež povzdignil svoj glas, da protestira zoper nasilnosti fašizma zoper katoliško Cerkev in Katoliško akcijo, je svet postal pozoren ter se postavil na stran papeža. To je kajpada fašizmu in njegovemu vrhovnemu poglavarju skrajno neljubo. Proti Vatikanu letijo fašistične grožnje, ki pa se jih sv. Oče ne boji.

*

Letošnje nove maše in pridigarji.

Janko Bejek, 2. avgusta v Murski Soboti (pridigar J. Krantz, župnik — Tišina), Zdravko Kordež, je že bila nova maša 12. julija na Prevaljah (Kotnik, župnik — Podgorje pri Slovenjgradcu), Martin Lupše, 19. julija v Pilštanju (Turk, župnik — Buče), Matej Močilnik, 19. julija v Mežici (škof dr. Rožman), Ignacij Paluc, 9. avgusta pri Sv. Antonu v Slov. gor. (Gašparič, župnik — Trbovlje), Janko Petan, je že bila 12. julija v Sromljah (Pečnak, župnik — Sv. Jurij ob Taboru), Pankracij Poteško, 9. avgusta v Grižah (Benetek, prošt — Tinje na Koroškem), Jakob Sem, 19. julija v Ljubnem v Šavinjski dolini (Stolni kanonik Časl), Franc Štukovnik, 19. julija pri Sv. Martinu pri Velenju (arhidiakon Tovornik v Konjicah), Rudolf Vahčič, 26. julija v Vidmu ob Savi (Presnik, župnik — Sv. Mihael nad Mozirjem), Franc Veselič, 26. avgusta pri Sv. Marku niže Ptuj (Strnad, kaplan — Šmartno ob Paki), Jakob Vraber, 26. julija pri Sv. Katarini v Kapli (stolni dekan dr. Vraber). — Letos v avgustu bo imel novo mašo tudi dr. Terstenjak v Gornji Radgoni, ki študira v Innsbuku. — Pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju, je obhajal svojo novomašno slavo 12. julija č. g. Janko Belé, bogoslovec Lazaristov v Ljubljani. Pridigoval mu je njegov rojak č. g. p. Gabriel iz Maribora.

Zrakoplov »Grof Zeppelin« je frčal v nedeljo dne 12. t. m. popoldne prav počasi preko Maribora. Ljudje so ga navdušeno gledali in pozdravljali.

Silni nalivi so bili v Mariboru in okolici v noči od petka na soboto in v noči od sobote na nedeljo. Z Meljskega hriba je nanosila voda toliko laporja, da je cesta na Št. Peter na nekaterih mestih čisto zaprta in je mogoč samo osebni promet. Mestni avtobus bo vozil do izpraznitve ceste le do Melja. Na srečo so bili nalivi brez toče in posebnih tnežgod.

Dvotirna talna železnica na Pohorje. Nemška tvrdka iz Monakovega Fühles in Schulze bo zgradila z denarjem za druge »Pohorska vzpenjača« na Pohorje talno železnico. Železnica na električni pogon bo šla iz Pekar pri Mariboru preko Reiserjevega posestva v smeri proti Bolfenku na Pohorje. Ime-

Majdica hoče pomagati.

Mamica pere perilo in mala Majdica ji hoče pomagati; mamica se pa smehlja: „Ne potrebujem prav nobene pomoči, saj sama nimam kaj delati. Vzajem Schichtov Radion in on pere sam“. Nato čita Majdica skupaj z mamico lepe Radion-pravljice.

SCHICHTOV RADION PERE SAM IN VARUJE PERILO ZAJAMČENO BREZ KLORA

la bo dva osebna in dva tovorna voza. Vožnja bo trajala 20 minut in bo stala za osebo 25 Din. Železnica je proračunana na 5,250.000 Din. Gradnja te važne in potrebne železnice je gotova stvar.

Žrtev kopanja. V Dravi nad Mariborom je utonil pri kopanju 20letni Jos. Šuster, abiturijent srednje tehnične šole v Ljubljani. V četrtek dne 9. t. m. je našel ob Dravi pod Schmidererjevim posestvom Ivan Živko v grmovju kolo, hlače, srajco in brisačo, ki so last zgoraj omenjenega.

Pod voz je prišel posestnik Ignacij Senekovič iz Vukovskega dola pri Jarenini. Pri padcu z voza je dobil tako občutne poškodbe, da so ga odpremili v mariborsko bolnico.

Zopet požar. Pri Sv. Jerneju nad Muto je nedavno pogorela hiša delavca Ribič Matevža. Mož si je opoldne hotel skuhati kosilo, a ko je šel med tem do bližnjega vodnjaka po vodo, so se v kuhinji vnele trske in hiša je bila mahoma vsa v plamenu. Zgorelo je vse s premičninami vred. K sreči je imel Ribič hišo in premičnine zavarovane pri »Vzajemni zavarovalnici«, ki je škodo po svojem glavnem zastopniku Žebotu takoj precenila in vso škodo izplačala.

Stanovajska hiša pogorela. Dne 7. julija je pogorela stanovanjska hiša posestnika Antona Tovšaka, po domače Krakerja v Legnu pri Slovenjgradcu. S hišo vred je upelil ogenj tudi shranjeno žito ter obleko in znaša škoda nad 60 tisoč dinarjev. Gasilcem se je posrečilo, da so oteli gospodarsko poslopje in sosedne hiše.

Vlom. V skladišče prekmurske postaje Puconci je bilo vlomljeno. Svedrovci so odnesli za 8000 Din blaga trgovca Hackla v Lemerju, ki je bilo shranjeno po prihodu na postajo v tem skladišču.

Redek slučaj. Klobučar iz Murske Sobotice se je peljal s tovornim avtomobilom na semenj. Med vožnjo je zdrknil avto s ceste v 8 m globok prepad. Skoro nepoškodovana sta ostala oba potnika in avtomobil.

Smrtna žrtev pretepa. V bolnici v Konjicah je umrl te dni 47letni Jurij Bračič iz Mlač pri Ločah. Pred dobrim tednom je prišlo v vinstoču do prete-

pa, v katerem so Bračiča tako obdelali, da je vsled posledic poškodb umrl.

Od solnčarice zadet je umrl v Babičih pri Ljutomeru delavec Štampar.

V ribniku utonila. V ribniku graščaka Posseka v Konjicah sta utonila brata Avgušin in Franc Vodusek. Utonila sta v nedeljo 5. julija opoldne pri kopanju, a potegnili so ju iz vode 6. julija. Utopljenca sta se držala skupaj.

Vlak je težko poškodoval v sredo 8. julija pri Konjicah 5 letnega Izidorja Cegnerja.

S črešnjem je padel dne 9. t. m. v Vercah pri Šmarju 17letni posestnikov sin Janez Uršič in si zlomil desno nogo.

Neznano utopljenko so potegnili iz Voglajne pri Celju. Utopljenka je stara 65 do 70 let, srednje velika in suhega obraz.

Lahkovernost. V zapore celjskega okrožnega sodišča je bil predan 30 letni Ivan Lipšina z Brežic. Dekli Kranjc se je izdal za sodnega uradnika in jej natvezal, da jo čaka velika dedščina iz Amerike. Iz lahkoverne ženske je izvlekel za koleke in druge potrebščine 12 tisoč Din. Oškodovana je zapazila prevaro, ko je goljuf denar že bil zapravljen.

Otrok utonil v studencu. Dne 6. jul. popoldne sta šla dva fantka pit vodo v studenec ob Savinji pri Levskem mostu. Petletni tesarjev sin Joško Mirnik iz Levca pri Celju se je prevrnil v vodo, kjer je utonil, ker preplašeni tovariš ni poklical pomoči, ampak se je ves prestrašen skrtil.

2000 Din je zgubila v Celju Amalija Hrastnik iz Dramelj.

Utež stolpne ure ubil fantka. V stolp župne cerkve na Dobrni pri Celju je prišel 7letni sinček mesarja Mastnaka, da bi pomagal pri mrliškem zvonjenju. Ko je pričela biti stolpna ura 8, se je utrgala vrv, na kateri visi 100 kg težek utež. Utež je zadel Jožeka na glavo in je seve obležal pri priči mrtev.

Težka poškodba. Železniški mizar Josip Pozaršek iz Lož pri Marjagradcu je vozil v sredo 8. julija seno. Med vožnjo se je težko naloženi voz prevrnil, je pokopal pod seboj Pozaršeka in mu zlomil nad kolienom dvakrat desno no-

go. Poškodovanega so prepeljali v celjsko bolnico.

Vlom. V krčmo Karla Potočnika v Legnu pri Slovenjgradcu so udrli neznaní vlomilci in odnesli tobaka in govtovine za 2000 Din.

Poskus samomora radi družinskih razmer. Dne 7. julija je izpil v krčmi Berglez v Celju precejšnjo količino lizola 37 letni posestnik Ivan Artnak iz Zadrž v šmarski okolici, nato se je še trikrat vrezal v desno stran prsi. V bolnici so Artnaka, ki je hotel izvršiti samomor zaradi družinskih razmer, rešili.

Utonil v Savi. Pri kopanju je utonil v Savi pri Zidanem mostu nemški državlján Ferdinand Vossebein iz Bochuma.

Prvavočasno rešeni iz volov Save. V Zagorju ob Savi je rešil iz savskih valov Jože Burkeljc Bertla Hauptmana in 12 letnega Štefana Lušnika. V Rajhenburgu sta otela iz Save pri kopanju se potapljačo Zagrebčanko učiteljišnika Franc in Boris Agrež.

Pobeglega kaznjénca so prijeli. Pred sedmi smo poročali, da je pobegnil z dela v Limbušu pri Mariboru kaznjénec Mehmed Ramovič. Kaznjénca so prijeli v bližini Siska. Bil je oborožen z ukradeno paznikovo puško in že čisto oslavljen. Turčina so prepeljali v jetnišnico moriborskega okrožnega sodišča.

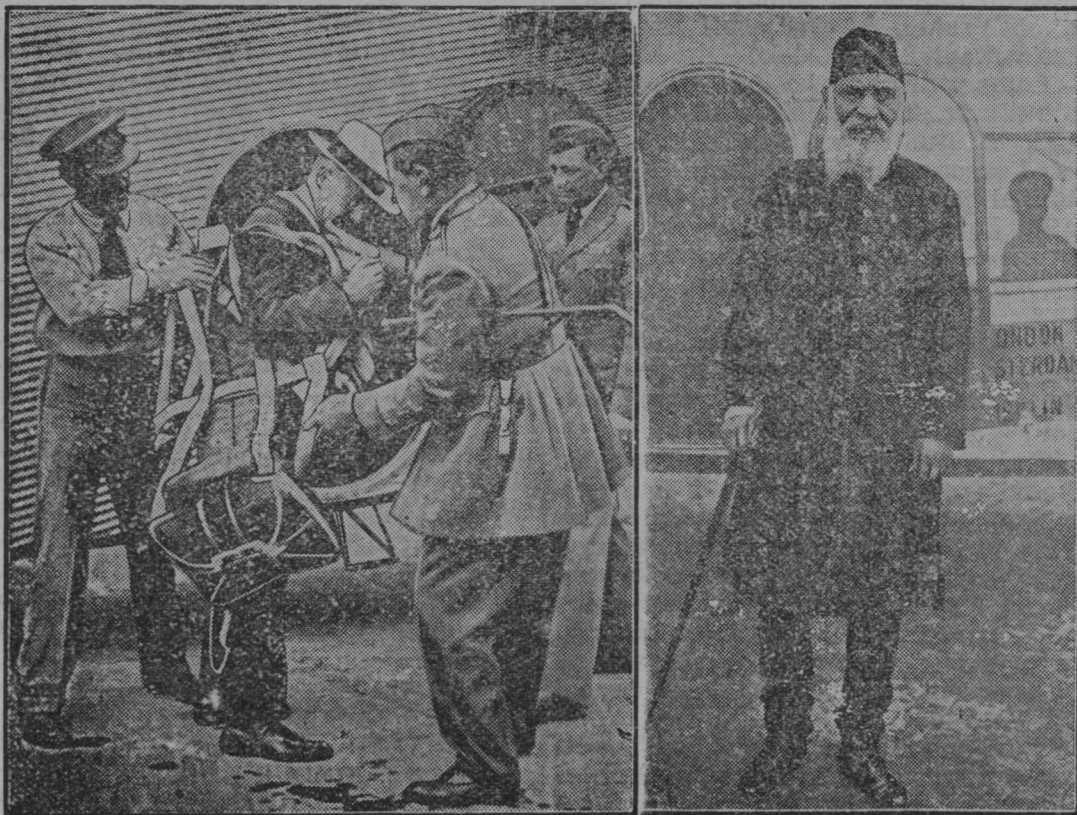
Smrtno ponesrečil pri žaganju drv. Tri skladovnice meterskih drv bi naj bili sežagali na cirkularni trgovcu Dominiku Cebinu v Ljubljani 10. julija trije delavci. Ker so sežagali najprej zelo prvo skladovnico, se je zrušila druga na delavce in jih podsula. Ponesrečene so na pomoč poklicani kmalu odkopali, a je bil Ivan Lapajne tako poškodovan, da je kmalu zatem umrl v bolnici. Ivana Urankarja so drva hudo poškodovala po glavi, rokah ter nogah, Viktor Lahajnar je odnesel le lažje praske.

Vlak mu je odrezal glavo. Na železniškem tiru od Mednega proti Medvodam pri Ljubljani so našli moško truplo, glava je bila 15 m proč v grmovju od jarka železn. proge. Gre za delavca Ivana Gabrovšeka iz Idrije. Gobrovšek je izvršil najbrž samomor.

Požar uničil skoro celo vas na Gorenjskem. Kake tričetrt ure od Kranja proti znanemu zdravilišču Golnik leži vas Mlake, ki šteje 12 hiš in krog 100 prebivalcev. Dne 8. julija je izbruhnil ogenj pri posestniku Alojziju Semenu, kjer so močno zakurili, da bi pekli kruh. Hiša je bila krita s slamo in takoj je bila vsa v plamenih, ki so se razširili tudi na gospodarsko poslopje. Pri reševanju se je smrtno nevarno ponesrečila 20 letna Marija Kopač. Vihar je odnesel ogorke od Semonovih na vse strani in je pogorelo tudi gospodarsko poslopje posestnika Simona Šuštnaka, Janeza Miklavčiča, Petra Sajovica in Antona Škofiča. Vsa poslopja so bila krita s slamo, radi česar se je ogenj tako naglo širil. Komaj so izgnali iz hlevov živino. Seno letošnje košnje, razni poljski pridelki in gospodarsko orodje in oprema je zgorela. Gajilci so oteli pomilovanja vrednim po-

Zrakoplov »Grof Zeppelin« se bo odpeljal koncem julija proti severnemu tečaju. Slika nam kaže vodstvo severno tečajne ekspedicije: dr. Eckener (zgoraj levo) kot predsednik družbe za raziskovanje severnega tečaja s pomočjo zrakoplova. Znanstveno vodstvo bo imel ruski profesor Samoilovič (zgoraj na sredini). Kot zastopnik ameriške zemljepisne družbe se bo udeležil vožnje Amerikanec Ellsworth (zgoraj desno). Nadaljnji udeleženci so: Lajtnant Amerikanec Smith, stotnik Bruns, pribočnik dr. Eckenerja (spodaj v sredini), inženjer Basse, znanstvenik za zračne višine (kot zadnji spodaj na desno).

Državni ameriški tajnik Stimson si pustil pritrčiti nase padalo pred vstopom v aeroplan, ki ga je popeljal iz Washingtona v Newyork, predno se je podal na pot v Evropo. — Desno: Predsednik indijskega narodnega kongresa Sirdár Vallabhdas Patel se sedaj mudi in razgovarja z nemškimi politiki v Berlinu.

gorelcem stanovanjske hiše. Škodo cenijo skupno na pol milijona dinarjev, a zavarovalnine so le malenkostne.

Pogreša se od dne 5. junija t. l. Ladislav Pušlec, 21 let star, visoke, vitke postave, podolgastega obraza, rjnih las, oblečen v temnomodro obleko. Nad laktom je imel tetoviran znak L. P. Če ga je kdo videl, se naproša, da sporoči to uredništvu lista.

Romarji na Brezje!

Za romanje na Brezje se takoj priglasite v domačem župnem uradu ali pa naravnost pri Prosvetni zvezi v Mariboru. Polovična vožnja je dovoljena. Na izkaznici, ki jo vsak udeleženec dobi za 5 Din, je naveden vozni red in spored prireditev v cerkvi in izven cerkve.

Prečastite župne urade prosimo, da se točno držijo roka prijave in da nam prijavo točno pošljejo, da moremo pravočasno poslati izkaznice! Na poznejše prijave se ne moremo več ozirati! Brez izkaznice ne sme z našim vlakom nihče potovati! — Vozni red objavimo takoj, ko bomo vedeli za število udeležencev, v »Slovenskem Gospodarju«. — Prosvetna zveza v Mariboru.

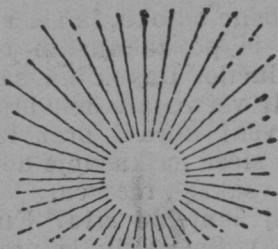
Končni izpiti na Ant. Rud. Legat-ovem enoletnem trgovskem tečaju v Mariboru so se vršili od 15. do 29. junija. Od 26 kandidatov, kateri so bili pripuščeni k izpitu, so prestali izpit: z odliko 1, s prav dobrim uspehom 6, z dobrim uspehom 14, z zadostnim uspehom 2. 3 kandidatkinje imajo v jeseni popravljalni izpit. Popolnoma padel ni nobeden. Uspeh se torej lahko označi kot zelo povoljen. Do ugodnih uspehov so pripomogle odlične učiteljske moči, katere delujejo na zavodu, vzorna disciplina in nadzorstvo, kakor tudi dobro ravnateljstvo. Slavnostna zaključitev tečaja in razdelitev izpričeval se je vršila v ponedeljek, dne 29. junija popoldne. Novi tečaji se začnejo dne 9. septembra t. l. **Vpisovanja in pojasnila, tudi pismeno, v Slovenski ulici 7, zraven trgovine Wögerer, telefon 21-61, od 8. do 12. in od 2. do pol 7. ure.** Zahtevajte brezplačno učne programe! Vsled gospodarske krize znatno znižana šolnina. Lastni internet.

Sanatorij v Mariboru, Gosposka ulica 49, telefon št. 2358. Lastnik in vodja: primarij dr. Černič, specialista za kirurgijo. Sanatorij je najmoderneje urejen za operacije in opremljen z zdravilnimi aparati: **višinskim solncem** za obsevanje ran, kostnih in sklepnih vnetij; **tonizatorjem** za elektriziranje po škodbah in ohlapelosti čreves; **diatermijo** za električno pregrevanje in električno izžiganje; **žarnico »hala«** za revmatično in druga boleča vnetja; **»enteroclanerjem«** za notranje črevesne kopeli pri zapeki, napihovanju in za splošni telesni podvig. Dnevna oskrba v I. razredu 120 Din, II. razred 80 Din, III. razred 60 Din.

»Smotreno delo!« je geslo dneva. V vseh panogah se mora štediti s smotrenim delom. Tudi v gospodinjstvu! Zlatorog milo vam pri tem pomaga!

Dobro in zdravo osvežilo v vročini je čaša **Radenske mineralne vode** same ali pa pomešane s sadnim sokom. Osveži Vas na duhu in telesu.

Zopet došlo novo blago po nepričakovano nizkih cenah. Oglejte si pred nakupom v **Trpinovem Bazarju, Maribor, Vetrinška 15.** 376

Vsak teden po enkrat si umijte glavo!

ELIDA SHAMPOO

Dobrota ob vročih dnevih ...

je, če si umijete glavo z Elida Shampooom. Lasje se Vam ne samo dobro izperejo ... ampak Vam ostanejo tudi lepi in zdravi!

Pozor! Množijo se slučajni, da ljudje brez strokovnega znanja prevzamejo orglarska in klavirska dela in da bi vzbudili zaupanje, se sklicujejo na tvrdko Brandl, da so pri njej delali in se še celo za šefa samega izdajajo. Od takih ljudi naj se zahteva izkaz od tvrdke, ki ima samo delavce, ki so dejansko nastavljeni pri njej in za katere dela tudi tvrdka prevzame odgovornost.

*

Zakoni brez krega.

Na Angleškem, kjer dajo še danes veliko na stare običaje, obstoja navada, ki je res nekaj izrednega. V grofiji Essex se vrši vsako leto obred, ki se imenuje »pravda za gnjat mesta Dumnova«. Obred ni le privlačnost za priprosti narod, ampak se ga udeležijo z največjim zanimanjem gledalci, ki so politične in književne veličine. Po starem izročilu, ki obstoji od bogznaj kedaj, se smejo udeležiti tekmovalca za gnjat moški in ženske, ki so poročeni najmanj leto in dan. Tekmovalci za orjaško gnjat morajo priseči ter dokazati, da se niso tekom leta prepirali med seboj.

Krog kresa se izda na prebivalce grofije Essex oklic, naj si izprašajo sami zase natančno vest, če se zakonci res niso kregali med seboj. Zakonski pari, ki prestojijo to preizkušnjo — navadno jih ni mnogo, se morajo prijaviti 8 dni pred tekmo za gnjat. Določenega dne vrejo tekmovalci iz vseh delov grofije. Posebno sodišče iz 6 devic in 6 fantov raziskuje verodostojnost in zasluge tekmovalcev in nalašč za to zadevo določeni advokati delajo razpoloženje za in proti.

Po prenehanju običaja se morajo vzorni zakonski pari podvreči najprej zaslišanju v občinski hiši. Nato prične slovesni sprevod. Naprej koraka klicar, temu sledijo jezdec z zastavami, na katerih so všita z zlatom imena od 13. stoletja naprej pri tekmah za gnjatjo kronanih zakonskih parov. Za jezdec pridejo člani razsodišča, advokati, zopet en klicar in ob koncu kandidati s štirimi možmi, ki nesejo orjaško gnjat iz Dumnova na štirih dolgih drogih. Na trgu prične razprava. Zastopniki tekmovalcev (kandidatov) hvalijo na vse pretege odličnosti svojih varovancev, protiadvokati pa črniijo kandidate, da bi rešili gnjat. Po stari navadi še povabijo navzoče politične in književne odličnjake, naj se udeležijo debate, kar da razpravi poseben sijaj ter privlačnost. Slednjič prizna razsodišče gnjat onemu zakonskemu paru, ki je kljuboval vsem napadom in odvrnil vsako

osumljenje. Pari, ki so propadli pri tekmah, prejmejo kot nekako tolažbo le eno četrtino navadne gnjati. Zgodovinarji trdijo, da so pričeli obred z orjaško gnjatjo menihi iz samostana v Dumnovu, ki je bil ustanovljen od bogate gospe Juga l. 1104, a ga je pozneje porušil brezbožni angleški kralj Henrik VIII: Drugi zopet trdijo, da je začetnik opisanega običaja lord Robert, gospodar Dumnova, ki je slovel po svojem junaštvu, darežljivosti in izvirni iznajdljivosti.

Gotovo je, da so bili pogoji za zmago pri tekmi v prejšnjih stoletjih zelo strogi. Zgodovinski zapisniki Dumnova beležijo za celo dobo od kralja Janeza do pričetka širjenja luteranstva za cela 3 stoletja, da ni odneslo gnjati iz Dumnova domov več nego trije zakonski pari. V vsakem stoletju je bil vreden tega odlikovanja le en zakonski par! Mar li smemo iz tega zgodovinskega dejstva sklepati, da je danes glede zakonske zastopnosti boljše? Vsekako je danes več odlikovancev z gnjatjo in vendar se govori ter piše v današnji dobi toliko o krizi zakonskih zvez!

*

Kratka slava morskega roparja.

Policija v norveški luki Oslo je slučajno zabranila zločinsko pustolovščino. Približno 25 let star možki je zbral krog sebe 12 mladih ljudi, da bi se podal z njimi na tolovajsko vožnjo. V zadnjem trenutku so razkrili roparsko nakano. 12 mož posadke so zaprli, poglavar bande pa je ušel in ga oblasti zasledujejo z vso vnemo.

Kakor so dognali doslej, se je priklatil mlad neznanec v Oslo pred 3 tedni. Razpolagal je s precejšnjimi denarnimi svotami in je kupil lepega dne prostoren motorni čoln, katerega je pustil temeljito prenoviti. Med tem je iskal potom oglasov posadko. Sklenil je pogodbo z 12 mladiči, ki so že bili vsi dalje časa na morju. Glavar je zatrjeval, da se bodo podali na lovsko ter raziskovalno potovanje, kojega cilj pa mora ostati spremljevalcem tajnost.

Naenkrat je sklical pred nekaj dnevi s pomočjo brzoselov v noči svoje moštvo. Na čolnu so morali vsi priseči prisego »večnega molčanja« in šele nato jim je zaupal, da se bo podal na morje kot morski ropar. Spremljevalcem je zagotavljal, da se lahko počuti povsem varno, ker ima dovolj orožja in je sam preizkušen pomorščak. Takoj se bodo podali na pot v smeri, kjer se nahaja ri-

biški čoln, katerega se bodo lotili kot prvega. Drugi in daljši cilj bo Islandija. Za oborožitev čolna je potrebno orožje, ki se še začasno nahaja na krovu nemškega parnika, ki je istotako zasidran v luki v Oslo.

Posadka motornega čolna se je pustila pregovoriti in je izjavila, da se bode udeležila pustolovske vožnje. Čoln se je podal tik do parnika, s kojega krova so klicali poglavarja. Baš so bili zaposleni na parniku s predajo in v čolnu s sprejemom orožja, ko je posvetil obe ladji žaromet carinskega stražnega čolna. V tem trenutku je skočil roparski glavar liki ščuka s krova v morje in odplaval. Alarmiranih je bilo več stražnih čolnov, ki so se približali tihotapcem v strogi pripravljenosti, da takoj otvorijo ogenj, ako bi se ladji ustavljali.

Roparski motorni čoln se je predal brez odpora, na nemškem parniku so aretirali pomorščaka, ki je hotel brez vednosti vodstva ladje utihotapiti pustolovcem municijo ter orožje. Prijeti mornar pa se brani do danes, da bi izdal ime pobeglega poglavarja.

★

Zamenjam izborna vino iz najboljših vinogradov za suha bukova drva ali za rezan les. Franjo Gnilšek, Maribor, Raziagova ulica šte. 25. 1092

Zanatska banka kraljevine Jugoslavije a. d., podružnica v Ljubljani, razglša, da daje obrtnikom kredite v tekočem računu proti bianco menici z menično izjavo. Eskomptne kredite dovoljuje na 30 mesecev z odplačilom v desetih enakih tromesečnih obrokih. Obrestna mera je 10% na leto. Kreditnim zadrugam, ki posojujejo tudi obrtnikom, se dovoljujejo eskomptni, lombardni in krediti v tekočem računu po 7% na leto. Sprejema vloge na hranilne knjižice in tekoči račun ter jih obrestuje po čistih 5—6% na leto brez odbitka rentnega davka. 1092

Pozor davkoplačevalci. Dokler se ne izvrši odmera zemljarine, zgradarine, pridobnine, rentnine in družbenega davka za tekoče leto 1931, morajo davčni zavezniki plačevati te davke po predpisu iz leta 1931. Vsi ti že v plačilo dospeli četrletni davki se morajo plačati najkasneje do 15. avgusta 1931. kdor bi do tega dne ne plačal zapadlega, se mu od neplačane vsote zaračunajo 6% zamudne obresti in se iztirja neplačani davek z obrestmi vred prisilno. Zemljarina dospe v plačilo ter se mora plačati v dveh enakih letnih obrokih, najkasneje dne 15. avgusta 1931 in dne 1. novembra 1931, sicer se bodo istotako zaračunale 6% zamudne obresti in se bodo neplačane vsote prisilno izterjale. Davek novih davčnih zaveznikov in davek za nove davčne predmete, ki se bo odmeril med tekočim davčnim letom, dospe v plačilo oni dan, ko se bo davčnim obvezancem pravilno izročil plačilni nalog ali odlog, plačati pa se mora 30 dni po vročitvi plačilnega

naloga odnosno odloka, in sicer v onem znesku, ki je po zakonskih rokih že dospel v plačilo. Davek na samce pa morajo tudi vsi ostali delodajalci odpremiti davčni upravi brez izjeme v gotovini, in sicer najkasneje do 15. dne po preteku vsakega meseca.

Kedaj naj žanjemo žito? Kmetijsko ministrstvo v Beogradu je pred kratkim izdalo odlok, da se kmetovalce pouči, kateri čas je najbolj prikladen za žetev raznih žitnih vrst, kar je posebno važno za pšenico, katera je glavni pridelek za izvoz, ker če se žanje preveč zrela pšenica, nastanejo zelo velike izgube v kakovosti in količini. S tega vidika podamo našim kmetovalcem glede žetve naslednje navodilo: Kakor pri košnji travnikov, tako napravimo tudi pri žetvi žita običajno veliko napako, da pustimo rastline prezoreti in predolgo odlašamo s košnjo, oziroma z žetvijo. Izkušnja je pokazala, da dobimo glede množine, kakor tudi glede kakovosti najboljše nridelke, če žito žanjemo že tedaj, ko se da zrno še z nohtom upogniti in prelomiti, oziroma da žanjemo kakor hitro je žito porumeno. Edino rž pustimo lahko nekoliko dalje na njivi, da popolnoma dozori. Če zrnje prezori, da postane popolnoma trdo, le to lahko ob neugodnem vremenu izpade in lahko izgubi lepo barvo, ki je značilna za posamezne vrste žita. Vsled obilne izgube vode prezrelo zrnje tudi nič ne pridobi na vrednosti, ampak nasprotno še izgubi. Torej, žanje se naj, čim žita porumene!

Na kmetijsko-gospodinjski šoli Kmetijske družbe v Ljubljani se otvori 1. oktobra t. l. tečaj gospodinjke šole, ki bo trajal 11 mesecev. Gojenke morajo stanovati v zavodu, ki je pod vodstvom sester. Mesečna oskrbina znaša 450 Din. Pogoj za sprejem je dovršeno 16. leto. Prošnje je poslati na Kmetijsko družbo do 31. julija 1931.

Sadjarimo prav! Kmetiskim sadjarjem v poboju napisal Miloš Levstik. Knjižico je izdala Kmetiska zveza v Mariboru kot drugo številko Knjižnice Kmetiske zveze. Vsebina: »V čem grešimo pri spraviljanju sadja? Sajenje. Oskrba novoposajenih dreves. Skrb za odrasle drevesa. Škodljivcem beji Sadna drevesa rabijo hrane.« Knjižica se bo dobila za malenkostno ceno 150 Din pri vseh krajevnih Kmetiskih zvezah, v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru, Koroška cesta 5 in Aleksandrova cesta 6 ter pri Slomškovi zadrugi v Celju. — Sadjarji! Sožite po tej lepi in poljudno pisani knjižici našega priznanega sadjarskega strokovnjaka. — Kmetiska zveza v Mariboru.

Sestanek županstev in drugih agrar. gozdnih interesentov v Brežicah in v Sevnici. Srezki kmetijski odbor brežiški priredi sestanke županstev in drugih agrarnih interesentov, ki se zanimajo za pridobitev gozdov po par. 24

Želodčne bolečine, pritisk v želodcu, zapeka, gniloba v črevesu, žolčnat okus v ustih, slaba prebava, glavobol, težak jezik, bleđa barva obraza izginejo često po večkratni uporabi naravne »Franz Josefove« grenčice s tem, da jo izpijemo kozarec, predno ležemo spat. Specijalni zdravniki za bolezni v prebavilih izjavljajo, da je »Franz Josefova« vodo toplo priporočati kot v te namene služee domače zdravilo. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in špecearijskih trgovinah. 12

novega zakona o likvidaciji agrarne reforme in sicer za sodni okraj Sevnica v občinskih prostorih v Sevnici v nedeljo dne 19. julija t. l. ob 9. uri, za sodni okraj Brežice pa v občinski pisarni v Brežicah v sredo dne 22. oktobra t. l. ob 8. uri dopoldne.

★

Poučno potovanje živinorejcev.

Ker besede mičejo, vzgledi pa vlečejo, priredimo letošnjo jesen poučno potovanje v organizatorično najnaprednejše kraje Avstrije. Tozadevno je tudi že poročal v svojem letnem poročilu nedavno preds. našega sreskega kmetijskega odbora, g. ing. Vrhnjak, posestnik iz Pameč.

Potovanje je le zasnovano, oziroma v prvi vrsti predvideno za funkcionarje, delujoče člane rodovniških komisij, voditelje in tajnike živinorejskih organizacij — žinorejskih in bikorejskih zadrug, sorodniških odsekov, kmetijskih podružnic in kmetijskih podružnic sploh, ki so že upostavile smotreno rejsko delo ali pa ki bodo tako delo v živinoreji čimprej organizirale. Za potovanje živinorejcev iz slovenjgraškega političnega okraja bo sr. kmet. odbor preskrbel tudi nekoliko podporo ter naj bi za kritje ostalih stroškov ubožnejšim živinorejcem — izletnikom, bodočim aktivnim funkcionarjem po možnosti skrbela tozadevna organizacija. Na svoje stroške ali na stroške kake kake gospodarske organizacije se naravno potovanju lahko pridruži vsak za živino vneti posestnik.

Vse navedene kmetijske in živinorejske organizacije slovenjgraškega političnega okraja vabimo, da sporoče najpozneje do 20. julija t. l. naslove onih njihovih funkcionarjev, oziroma predstavnikov, kateri se hočejo poučnega potovanja z delno podporo sr. kmet. odbora ali na svoje stroške udeležiti. Pominjamo vendar, da bodo podpore deležni le priglašenci, za katere organizacija jamči, da bodo delali živinorejsko organizatorično. Na svoje stroške se naravno lahko priključijo potovanju tudi zanimanci iz vseh okrajev marijadvorskega okoliša bivše Štajerske, mozirsko gornjegrajskega, prevaljskega in mariborskega okraja, ker se potovanje vrši le v izrazito marijadvorski okoliš Avstrije. Tudi ti naj pošljejo eventualne prijave najpozneje do 20. t. m. Na poznejše prijave se vsled sestavljenja potnih listin bržčas ne bo moglo ozirati.

Za poučno potovanje je predviden naslednji program:

Nedelja, 20. septembra 1931: Prihod v Breže na Koroškem. Zborovanje živinorejcev s predavanjem »marijadvorska živina s posebnim ozirom na rejske prilike in delovanje rejskih organizacij.«

Ponedeljek, 21. septembra 1931: Breže-Hirt (pivovarna, vzorno posestvo), Möbling (govodoreja, prašičjereja), Unsding (kontrolna postaja, vzorni hlevi), Silberegg (obed, veležganjarna, vzorno posestvo), Gasseldorf (mlekarstvo, gno-

jišča, prašičjereja), Gösseling, Bliemitschhof in Thalsdorf (kokošjereja, govedoreja in prašičjereja), Längsee (jezero — pokrajina), Breže.

Torek, 22. septembra 1931: Breže — St. Salvator (velika razstava zveze živinorejskih zadrug), ekonomija Höfl-Rauhenwald in Guldendorf (rejsko središče), Breže.

Četrtek, 24. septembra 1931. Breže — Neumarkt (jubilejna razstava gornještajerske marijadvorske rejske zveze), Breže.

Navedeni program se more po potrebi spremeniti. Ob priliki razstav se bo lahko tudi izvršil nakup plemenske živine. Vse prijave in tostvarne dopise je poslati na naslov:

Fr. Wernig, Slovenjgradec.

★

Josip Videmšek, Maribor:

Kako pravilno ravnamo s samodelnimi drevesnimi škropilnicami?

V novejšem času v uporabi napreden gospodar za škropljenje sadnega drevja izključno le tokozvane samodelne (avtomatične) škropilnice.

Zakaj imenujemo škropilnice samodelne? Ker po vsrkavanju zraka potom zračne črpalke v kotel do gotovega pritiska, brez nadaljnega ročnega dela, same izbrizgajo celotno v kotlu se nahajajoče škropilo. Pri samodelnih škropilnicah odpade torej med brizganjem popolnoma ročno delo z zračno črpalko, vsled česar sta obe roki prosti za ravnanje s škropilnicami, oziroma bambusovimi cevmi.

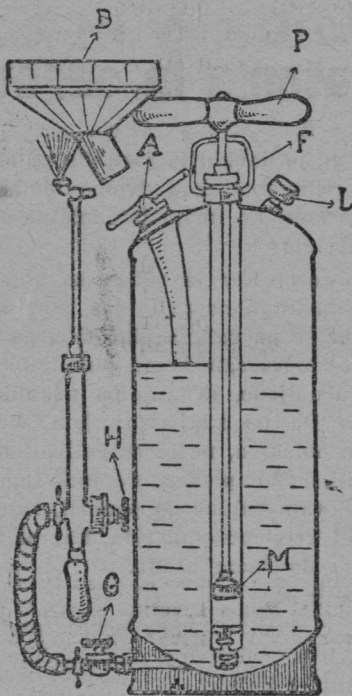
Vse samodelne škropilnice so izdelane iz močne medenine, ker delujejo z visokim zračnim pritiskom. Princip delovanja vsake samodelne škropilnice obstoja v tem, da potom močno zgrajene zračne črpalke vsesavamo zrak in ga iztiskavamo v hermetično zaprti ko-

tel tako dolgo, da doseže v kotlu stisnjeni zrak pritisk 5—8 atmosfer. Tako do gotove stopnje v kotlu stisnjeni zrak zadostuje, da med vporabo celotno v kotlu se nahajajoče škropilo izbrizgamo, ne da bi bilo treba med škropljenjem samim posluževati se zračne črpalke.

Specijalno se hočemo omejiti na samodelne škropilnice našega domačega proizvajalca »Kovina d. d.«, ki v zadnjem času izdeluje take škropilnice po najnovejših sistemih in izkušnjah, ker se njih delovanje bistveno ne razlikuje od ostalih inozemskih proizvodov kot n. pr. Platz, Holder, Nechwille itd., katere slednje uvažamo iz tujine v našo državo.

Kako polnimo in kako ravnamo s samodelnimi škropilnicami?

Ko smo gumijasto cev z razpršilnikom na škropilnici pri odvodu G dobro pritrčili tako, da ne more propuščati zraka in tudi ne tekočine (paziti je na to, da brtvljni obroč »Dichtungs-

ring« dobro leži na spojkah), zapremo odvodni ventil G. Pokrov A škropilnega kotla odvijemo ter nato z lijakom B napolnimo kotel škropilnice z že pripravljanim škropilom. Odsvetujemo nalivanje škropila direktno v kotel brez predhodnega dobrega precejanja škropila, ker se ventili in razpršilniki prav hitro zamaše. S škropilnico znamke »Kovina« n. pr. bomo zamogli naliti le ono količino škropila, ki je za dotično vrsto škropilnice predvideno, ker regulira dotok odrejene količine v kotel poseben v notranjosti kotla se nahajajoči patentirani žakelj D. Sadjarju se torej pri teh škropilnicah ni treba bati, da bi nalival premalo ali preveč, kar bi oboje kvarno lahko vplivalo na brezhibno funkcijo, ker se dotok dopustne količine škropila sam regulira. Ako bi n. pr. nalili v kotel preveč škropila, bi v kotlu stisnjeni zrak ne zadostoval, da izbrizga celotno škropilo iz kotla. Ako pa bi nasprotno nalili v kotel premalo škropila, ne bi izkoristili prostornine in bi morali vsesavati več zraka v kotel, da dosežemo predpisani pritisk. odstranitev teh hib pri samodelnih škropilnicah je izvrstno rešila tovarna »Kovina« s patentirano napravo žaklja, kar moramo pri tej priliki posebno poudarjati. Na napolnjeno škropilnico nato pokrov A dobro privijemo in pazimo, da ne manjka brtvljni obroč. Napravo za pritrditev ročaja F zračne črpalke odgrnemo ter nato črpamo tako dolgo zrak, da kaže kazalec tlakomera L 5—6 atmosfer (do rdeče črtice na tlakomeru), kakor je za dotično velikost škropilnice predpisano.

Škropilnica je sedaj pripravljena za škropljenje.

Ko odpremo odvodni ventil G na spodnji zunanji strani škropilnice ter ventil H razpršilnika, avtomatično izbrizgamo celotno vsebino škropilnice brez nadaljnega dela.

V svrhu brezhibnega delovanja je neobhodno potrebno, da pazimo na to, da so vse spojke in ventili (GHA) pri

Januš Golec:

Guzaj.

29

Le ozrimo se okrog po zemlji; povsod bomo zadeli na žalost in bolelost.

Ustvarjena ter sprejeta oblast vsiljuje na krut način nižjemu ter ubogemu ljudstvu suženajsko verigo, mu izsesava kri, nekako uničena životari uboga stvar in čaka na smrtni zamahljaj.

Kakor ne prizanaša kosec nobeni cvetlici, nobena roparska ptica ne tiču pevcu in ne izpusti več iz krempljev najbolj pisanega tička, tako ima tudi umetno ustvarjena oblast svoje »Fanghund« (žandarje). Orožniki se klatijo noč ter dan okrog in kjer je le mogoče količkaj, se polastijo uboge žrtve in to seve v imenu postave in pravice.

Tako dolgo, dokler sta izginila ljubezen ter pravica — ti dve sestri in dokler se ne bosta

vrnili: gorje — gorje — ubogemu zapuščenemu ljudstvu . . . Okrog razposlani žandarji so mnogo bolj kruti nego kosec, ki pokosi lepe cvetlice, ker cvetlice so neobčutljive. So pa tudi cvetlice, ki čutijo, veliko bolj žalostno, ako so izpostavljene maščevalnosti . . . O, ko bi bilo človeško srce neobčutljivo!

Orožniki ne poznajo usmiljenja. Oni uničujejo cele družine in pahnejo toliko nedolžnih žrtev radi hudobnih jezikov v sramoto ter uboštvo. Tisočkrat slabši je večkrat žandar nego ona žrtev, katero žene pred sodišče in jo sune v ječo.

Kosec uniči cvetlico s koso, ona ovne ter usahne in pozabljena je; cvetlice s srčno občutljivostjo pa so predane v ječi počasnemu gnevanju — nobenemu ni prizanešeno, ne otroku v materinem telesu, ne onem v materinem naročju. Mater prisilijo iz otroške postelje, da mora že koj prvi dan po porodu v ječo, večkrat čisto po nedolžnem, ker so zastoj vse njene prošnje, vse solze. O ti nesrečna človeška zalega z neusmiljenim ter neprizanesljivim srcem!

Neko pošteno kmečko deklica

je zaželelo se omožiti in gospodinja, pri kateri je ona služila več let kot dekla, podarila ji je za bačo 200 Din. Črez nekaj dni predstavilo je hvaležno dekcle njenega ženina gospej. Ženin je bil mali, grbavi slabič. Gospa jo je poklicala na skrivaj v stran in ji tiho rekla: »Micka, za božjo voljo, kako si le mogla vzljubiti tega grdga človeka?« — »Oh, milostna gospa«, odvrne deklica, kaj pa se dá dobiti boljšega za borih 200 Din!«

Vzrok.

A: »Zdravnik je moji ženi prepovedal kuhanje.« — B: »Kaj? Je

škropilnici v redu, da ne propuščajo zraka in tudi ne tekočine, da so čisti in da je usnjata manšeta M zračne črpaljke dobro namazana z mastjo, da ni suha, ne prevelika in tudi ne premajhna in vedno z robu obrnjena navzdol. Ako se namreč manšeta H v zračni črpaljki osuši, se zgubanči, ne prilega se več na stene črpaljke in posledica bode, da pri stopnjevanju pritiska v kotlu ne moremo več iztisniti zraka iz črpaljke.

Po uporabi moramo škropilnico z vodo dobro izplahniti in paziti, da ne ostanejo ostanki škropila v isti. Snaženje kotla in črpaljke opravimo na ta način, da s francosom, ki ga dobimo k vsaki škropilnici, odvijemo matico na vrhu kotla in izvlečemo na to črpaljko iz kotla. Na dnu črpaljke lahko osnažimo ventil in gumijasto kroglico, ako odvijemo vijak. V kotel nalijemo čiste vode in ga temeljito izplahnemo. Čim bolj držimo kotel čist, tem dalje mu bo trajala življenska doba, ker je treba vpoštovati, da razna škropila vsebujejo kemične sestavine, ki razjedajo polagoma vrhnjo plast medenine ali pa se sesedajo v odvodnih kanalih ter tako polagoma zapro prehod škropila v odvodne cevi. Največji greh je torej, ako sadjar po uporabi škropilnice isto pusti v kakem kotu ležati, ne da bi jo pošteno očistil in izplahnil. Taka zanikrnost se prav kmalu bridko maščuje. Odvodne cevi čistimo lahko tudi na ta način, da nalijemo v kotel, ako smo ga temeljito očistili, čisto vodo ter isto potom pritiska iztisnemo iz kotla.

Izplahniti pa je treba po vsakokratni uporabi tudi razpršilne cevi ter precejvalno mrežico v razpršilnih ceveh in končno večkrat očistiti tudi razpršilnik sam, ker se baš na teh mestih ponajveč nabirajo ostanki škropila. Ako se cevi škropilnika ali pa bambusove cevi zamaše, je najbolje, da povlečemo skozi tanko žico ter odstranimo na ta način mesta, kjer se je nabrala nesnaga, oziroma ostanki škropila.

Za škropljenje nizkega drevja bode zadostvalo, ako vporablamo ročni razpršilnik (po sliki). Za visokodebelno drevje pa vzamemo bambusove cevi v dolžini 2—3 m, ali pa 2 krat 2 m tako, da lahko škropimo tudi najvišje vrhove naših dreves.

Ako vporablamo samodelno škropilnico v vinogradih, kjer se tudi izvrstno obnese, odvijemo od ročnega škropilnika gornjo cevko R ter nataknejo na nastavek N spojko, ki služi pri bambusovi cevi za pritrjevanje razpršilnika P 16. Na ta način skrajšamo razpršilno cev in dosežemo mnogo lažje vsak trs.

Ako hočemo vporabiti bambusove cevi, odvijemo gornjo medeno cevko gornjega ročnega razpršilnika in nato privijemo bambusovo cev, pazimo pa, da je spojka med ročno razpršilno cevko in bambusovo cevjo z brtvilom adjustirana.

Ob koncu bi še priporočali našim sadjarjem, da se poslužujejo naših domačih izdelkov, ki v ničemer ne zastajajo za inozemskimi izdelki.

★

Vprašanja in odgovori.

Fr. G. v Š.

Plačo mi je davkarija zarubila za obrtni davek, pa sem obrt pred dvema letoma oddal. Ali se to sme, ko imam mladoletne otroke in komaj živimo?

Odgovor: Ker je rubež, so gotovo stari zaostali davki in ne za ta čas, ko nimate več obrti. Kar se pa rubeža plač tiče, pa je predpis, da se mora samskemu pustiti 750 Din na leto nezarubljeno, drugim pa nekoliko več z družino. Da pa zdaj stanujete v drugem davčnem oblastvu, ne more vplivati na to, da ne bi bili dolžni plačati. Če tudi imate težko življenje, vam žal ne bo pomoči, razen, če je davek bil krivično odmerjen, kar pa boste izvedeli na davčnem uradu.

E. O. v Š.

Imam v dveh občinah nekaj malega posestva. Ali sem dolžen v obeh občinah izvrševati občinski kuluk?

Odgovor: V obeh občinah po izmeri vašega posestva v občinah. Občinski kuluk je — občinski davek v delu namesto denarja.

A. T. v Št. V.

Mejo smo sporazumno določili. Pa sosedja je mejnike ven pometala in hoče sodnijsko komisijo. Kdo bo plačal stroške sodnijske komisije?

Odgovor: Vaša sosedja, ki jo je naročila.

J. D. v V.

Moj oče je občinski gozdni čuvaj nad 30 let. Ali lahko zahteva kako pokojnino?

Odgovor: Če ima v pogodbi, da ima tudi starostno oskrbo, lahko zahteva, drugače pa samo lahko prosi občinski odbor, da mu jo prostovoljno določi.

J. S. v L.

Ali ima kraj. šolski odbor dolžnost kupiti uradniški zakon?

Odgovor: Dolžnosti ni. To je odvisno od sklepa odbora in če je sklep, tedaj se naroči, sicer pa ne.

A. Sv. v G.

Neki agenti hodijo okrog in ponujajo — brezobrestno posojilo. Zavezalo se nas je nekaj. Zdaj pa moramo vplačevati mesečne obroke.

Odgovor: Res sta v Sloveniji dve družbi, ki to delata. Toda pravilno vzeto, to posojilo ni brezobrestno. Vi morate poslati svoj denar, ki je tam brez obresti in drugi tudi. Posojilo se pa dobi, ko jih novih dosti vplača. Torej družba sama dobi tako brez obresti vplačila in jih nekaj naloži, nekaj pa članom posodi. Kdaj se pride na vrsto, je drugo vprašanje!

Fr. B. v Sv. J.

Ali smem zajca ustreliti, če mi dela škodo?

Odgovor: Ustreliti že, toda ustreljenega domov vzeti ne. Treba ga je dati lovskemu najemniku. Sicer pa je sedaj ravno predlog pri vladi, izdelan od naše Kmetijske zveze, da se naj zajec, ki toliko škode napravi, proglasi za škodljivca in iztrebi. Vlada bo to dovolila, če hoče kmetu res koristiti.

S. K. v G. B.

Mej nimava s sosedom v redu. Prigovarjam ga, da bi postavil geometer mejnike. Pa on noče prispevati. Ali ga lahko prisilim?

Odgovor: Kdor bo zahteval geometra, ga bo plačal. Pišite pa na katastralni urad, da

li bolna?« — A: Ne. A jaz.»

Vedno vljuden.

General Genlard za vlade francoskega kralja Ludvika XV. je bil znan kot skrajno vljuden gospod. Neki večer se je nahajal v večjidel od dam obstoječi družbi ter je med drugim tudi trdil, da še nikoli v življenju ni srečal res grde ženske. Tedaj stopi ena izmed dam, ki je imela zelo ploščnat in nizek nos, pred generala in reče: »O, gospod, tedaj pa mene pogledajte in priznajte, da sem resnično grda!« — Pa generala to ni spravilo v zadrego. »Vi, gospa?« je vzkliknil, »o, vi ste kot so vse go-

Strela iz neba bi morala ubiti koj prvi dan po porodu otroka, ki hoče postati v poznejšem življenju sovražnik sočloveka.

Vzemimo kot primer solnce. Solnce ne stori nikomur nič žalega. Vsakemu dovoljuje dobrohotno dnevno svetlobo, katere se veseli vsakdo, a ti človek — črv zemlje pa zamoreš biti tako krut!

Poglejmo nekoliko žrtve, ki morajo ječati zapuščene po ječah, zaničevane od vsakogar. Žandarji ne prizanašajo nobenemu, ki postane enkrat njih žrtev; kljub temu sedi tudi veliko orožnikov po ječah, ki so bili poprej največji sovražniki človeštva. Starega, že odslovljenega »Fanghunda« vjame zopet mlajši ter ga odvede v kletko. Le pogledajte po jetnišnicah, našli in videli boste tamkaj več nego dovolj žandarjev in še celo oficirje. Tako je in tako se spreminja svet v najlepši smeri!

Toplo solnce naj otemni in naj uniči vse od najmanjšega do največjega!

Guraj l. r.

IX. poglavje.

Oblega in smrt.

Guzaj je velikokrat pravil: »Le stopi gospodu ali bogatinu nekoliko na rep, bo krožil njegov krik dalje nego preko devet far. Srednji človek in siromak preneseta tudi največje gorje molče.« Zavedal se je, da bo vpil poplašeni brežiški grof in pol tucata na mošnji privitih trgovcev po celi Avstriji, kaj uganja grozni tolovaj po skoro cellem Spodnjem Štajerskem in oblast pa gleda razbojništva prekrižanih rok. Nemško časopisje je beležilo v številnih odlomkih natančne opise o posameznih napadih, vlomih ter ropih s pozivi, da se bo treba lotiti v tem slučaju nekaj večjega ter resnega, ker narod je v obupu. Nikdo se ne upa več po dnevu z vozom na cesto; v noči ne srečaš nikjer kakega potnika, kakor bi bili kraji od Št. Jurja do Brežic v obsednem stanju.

Da bo prihrumel ves ta tamtam nad njega, je trdno pričakoval Guzaj, radi tega se je požuril

naj geometer tedaj to mejo pogleda, ko bode uradno tam kje v bližini.

M. S. v S.

Predpisan imam obrtni davek, pa sem obrt (trgovino z lesom) odjavil. — Neki, ki nima obrtnega lista, dela okvire za slike in jih silno drago računa. Ali sme?

Odgovor: Obrtni davek, če ste ga dolžni za nazaj, ko ste obrt še vršili, morate plačati, drugače pa se pritožite na davčno oblast, če ni že prepoznano. — Oni, ki dela brez obrti in drago računa, mora vedeti, da je v nevarnosti kazni in visokega davka.

A. P. v R.

Ali moram kot najemnik posestva plačevati kuluk?

Odgovor: Kakor imate pogodbo. Če je v pogodbi, da plačujete vse davke od zemljišča, tedaj morate vi plačati. Ako pa lastnik davke plačuje, pa mora on plačati.

J. J. v G. P.

Na sodnji sem bil kontumaciran, ali je še kaka pomoč, da ne bi bilo treba plačevati.

Odgovor: Vaša krivda; ni drugega, kakor plačati morate!

G. M. B. P.

Poslala sem pritožbo na invalidski sud v Zagreb, pa ni odgovora. Kaj naj napravim?

Odgovor: Ponovno pišite, in sicer priporočeno.

F. K. v R.

Na svojem posestvu imam slatinski vrelec, ki ga uporabljamo že 50 let domači in vaščani. Ali smemo sedaj, ko teče druga umazana voda v vrelec, s cementom vir ohzidati?

Odgovor: Pazite pri tem, da vira ne zasujete! Kar se tiče zaščitnega rajona Radenci, vas to ne tiče, če ta vrelec že nad 30 let uporabljate.

K. I. v P.

Imam pri Mestni hranilnici v Mariboru pojilo ali le na 15 let. Ali bi se dal rok podaljšati, če ne tu, pa kje drugje?

Odgovor: Vprašajte najprej pri hranilnici sami. Ako tu ne bo, vložite prošnjo na privilegirano agrarno banko, podružnica Ljubljana. Samo, če bodo tudi obresti tako ugodne, se ne ve. Pa kot dober gospodar se morate, če tudi s težavo, v 15 letih dolga vendar znebiti, sicer ne boste nikoli na svojem!

z dobavo potnega lista, s poslavljanjem in z nagrabljenjem za pot potrebnega denarja. Jemal je slovo za nekaj mesecev, kakor je sam naglašal radi uspavanja oblasti, pri Drobnetovih sosedih, s katerimi je največkrat veseljačil v prijateljevi krčmi. Prirejali so mu cele gostije iz hvaležnosti in navdušenja za boljšega človeka, ki se je potegoval le za pravico in dobrobit revežev. Na teh številnih poslovnih pojedinah je čisto pozabil, da bi bil moral nekoliko bolj odpreti oči in ušesa, zapazil bi bil ter slišal, da zbira nad njegovo glavo oblast oblake z bliski ter gromi. V rajanju prijatelji ni videl, ni slišal nič, bil je čisto uverjen, da se mu bo posrečil pobeg preko morja v Ameriko, kjer bo užival zakonsko srečo.

Le iz tega vidika se da razlagati, da sicer tolikanj previdni razbojnik ni čul zvoniti, da je napovedalo celjsko orožniško poveljstvo za dne 10. septembra 1880 zvečer velik pogon za njim. Bilo jim je tokrat samo za Guzaja v prepričanju, če bo on enkrat v kleščah pravice, se bo njegova tolpa itak raztepla ter razkropila na vse strani. Pozvani so bili potom strogo tajnega povelja

Cene in sejmska poročila.

Na mariborski trg v soboto dne 11. t. m. so pripeljali kmetje 1 voz krompirja po 2—3 D 1 kg, 4 čebule po 6, 1 glava zelja po 1—3 Din, kumarce komad 2—5, 16 voz sena po 60—65, 6 voz slame po 50—60, 2 škopa po 1.50 komad. Pšenica je bila po 2, ječmen 1.50, oves 1.50, kuruza 1.50, ajda 1.50, proso 2—2.50, fižol po 2—2.50, grah 8—10. Kokoš 30—40, piščanci 25—60, raca 15—20, gos 25—35. Jagnje 100 Din. Česen 14. Buče 2—3. Gobe 1—2. Črešnje 2—2.50, hruške 8—10, suhe slive 9—12, breskve 20. — Mleko 2—3. Smetana 12—14, surovo maslo 30—36. Jajca 0.75—1, med 12—20.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejem je bilo pripeljanih 284 svinj; cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5 do 6 tednov stari 60 do 80 Din komad, 7 do 9 tednov stari 90 do 140 Din, 3 do 4 mesece stari 150 do 250 Din, 5 do 7 mesecev stari 350 do 400 Din, 8 do 10 mesecev stari 450 do 500 Din, 1 leto stari 700 do 800 Din. 1 kg žive teže 7 do 8 Din, 1 kg mrtve teže 9 do 10 Din. Prodanih je bilo 145 svinj.

*

Jubilej igralnice.

Zadnje dni je obhajala po celem svetu znana igralnica v Monte Carlu v Monaku ob južno-francoski morski obali 70 letnico obstoja. Ravnateljstvo je sklenilo, da bo proslavilo jubilej v zelo skromnih mejah, ker občutijo svetovno krizo tudi v Monte Carlu. Dohodki igralnice padajo, med tem ko rabi obsežno podjetje neprestano in novo investiranje denarnih vsot.

Krog leta 50. v 19. stoletju je bila kneževina Monako na robu propada. Princ Karl III. je sklenil, da bo ustanovil zaradi izboljšanja finančnih razmer igralni klub po vzgledu igralnic, ki so obstajale tedaj po raznih nemških zdraviliščih in so bile posebna vaba za premožnejše občinstvo. Dva pariška časnikarja, Aubert in Langlois, sta otvorila l. 1856 z osnovnim kapitalom dva in pol milijona frankov prvi igralni klub v Monte Carlu, ki se je imeno-

val »Palais de la Condamine«. Podjetje je zašlo kmalu v konkurz. Drugi najemnik Frossard in tretji Duval, istotako nista imela uspeha. Princ Karl je dal koncesijo novi družbi, ki je kupila stavbišče na skali nad morjem in pozidala celo krasno palačo, ki je bila blagoslovljena l. 1861. Tudi ta družba je končala v konkurzu in šele naslednik Blanc Franc je razumel, podjetje dvigniti in mu pomagati do svetovnega slovesa.

Franc Blanc je imel čudno preteklost. Bil je natakarkar v nekem lokalu v Parizu. Njegov nemirni duh ga je zapeljal v umazane posle. Obtožili so ga zaradi goljufij in je prišel v ječo. Po prestani kazni se je podal v Nemčijo in je osnoval v letovišču Homburg igralnico. Podjetje je cvetelo in Blanc je zaslužil mnogo denarja, dokler ni znani Bismarck prepovedal v Nemčiji vse hazardne igre in je zaprl vse igralnice. S 15 milijoni frankov premoženja je prevzel Blanc igralnico v Monte Carlo. Ker ni bilo po zdraviliščih in letoviščih po Nemčiji nobenih igralnic, se je čutil Blanc kot monopolist v tem oziru in je umel izkoristiti ugodnosti položaja. Blanc je zapustil dedičem ogromno premoženje. Njegovi nasledniki so vodili podjetje do l. 1923 in so zašli radi padca francoske valute v težave. Igralnico je kupil grško-angleški milijonar Bazil Zaharoff za 20 milijonov mark. Od Zaharoffa osnovana družba je prevzela poslovanje in ga vodi do danes.

*

SIJAJEN DEKLIŠKI TABOR PRI SV. TROJICI.

Trg Sv. Trojica v Slov. gor. je bil v nedeljo, 12. julija, ves v zastavah. Pozdravljale so te

žandarji iz Celja, Št. Jurja, Planine in Šmarja omenjenega dne v Slivnico pri Št. Jurju, odkoder se bo začel pod zaščito teme pohod za Guzajem celo noč od 10. na 11. septembra. Ako bi se jim ptiček izmuznil tudi tokrat, pridejo vojaki. Omenjeno noč so nameravale orožniške patrulje pretakniti in preiskati vsa skrivališča, o katerih so tedaj že znali, da se po njih zadržuje Guzaj najbolj pogosto v noči.

Predpoldne 10. septembra sta se podala iz Planine proti zbirališču v Slivnico orožniški postajevođa, 26letni Marij Grizold* in neki Stres, od Sv. Florjana pod Bočem pri Rog. Slatini.

Poti iz Planine v Slivnico orožnika nista ubrala po cesti, ki se razceplja pri že večkrat omenjeni krčmi pri Leskovškem, ampak sta krenila po pešpoti ter gozdovih skozi Loke, na Lokarno ves in sta prišla na kolovoz proti Slivnici na Spodnjem Žegarju pri znanem posestniku

* Marij Grizold je doma iz znane Grizoldove hiše na Smolniku nad Rušami. Živi še v Mariboru kot vpokojenec in je star krog 80 let, a je še čil ter krepak in je lansko leto celo na Pohorju še srnjaka ustrelil.

spe: iz nebes padel angel! Imeli ste pač to smolo, da ste padli ravno na nos.»

Jaz sem družbal

Slaven nemški skladatelj (komponist) N. Mendel je bil po telesu grozen velikan in vpricho tega seveda velik jedec (požeruh). Nekoč je šel v Londonu v neko gostilno in si naročil, ker je bil silno lačen, obed za 3 osebe. Čakal je in čakal precej časa, a obed od nikoder. Končno je nestrpnost vprašal natakarkarja: »Čemu mi pa ne prinesete obedda?« — In prejel je odgovor: »Prinesli bomo na mizo, kakor hitro bo družba tul« — »No, prinesite torej

zastave Njo, ki ji je letošnje leto posvečeno kot 1500letnica efeškega vesoljnega cerkvenega zbora, pa tudi tiste vrle krščanske slovenske mladenke, ki so prihitile k Sv. Trojici, da dostojno proslave ta velevažni 1500letni jubilej v zgodovini Marijinega češčenja. Tržanom Sv. Trojice za to čast in hvala! Dekleta, članice naših krščanskih organizacij, so prihitela sem v najobilnejšem številu ne samo iz vseh župnij šentlenartske dekanije, marveč tudi iz mnogih krajev ljutomerske, ptujske, jareninske in mariborske dekanije. Od daleč jih je pozdravljalo krepko, ubrano in svečanostno radostno pritrkavanje zvonov z mogočnega stolpa svetotrojiškega. Bil je to veličasten tabor krščanskih slovenskih deklet Slovenskih gor in sosednih krajev. V tako imponujočem številu so pršle, da je bila ogromna svetotrojiška cerkev nabito polna, in niso vse v njej istočasno našle prostora. Bila je to proslava, ki je v vsakem oziru bila dostojna časti nebeške in naše Matere in vredna naših krščanskih mladenk. V cerkvi je govoril pristrčne in spodbudne besede preč. g. kanonik Franc Časl, ki je navduševal žensko mladino za iskreno češčenje Marijino, katero se najlepše in tudi najkoristnejše kaže v življenju po svetlem, visokem vzoru Marijinih krepostih. Slovesno sv. mašo je daroval vlč. g. gvardijan Ernst Jenko. Po cerkvenem opraviču je bilo veličastno dekliško zborovanje na obširnem prostoru pred cerkvijo. Otvoril ga je vlč. g. župnik Gomilšek, upravitelj šentlenartske dekanije. Predsedovala je zboru deklet Amalija Klobasa od Sv. Benedikta v Sl. gor., koji je bila ob strani kot podpredsednica Poljanec Marija od Sv. Antona. Predsednik Prosvetne zveze dr. Josip Hohnje je v zvezi s proslavo 1500letnega jubileja efeškega cerkvenega zbora pojasnjeval visoke ideale našega prosvetnega dela med mladino. Verski idealizem je, ki prošinja naše izobraževalno delo in brez tega idealizma je vsako prosvetno delo zlasti med mladino brez prave in trajne koristi. V iskrenih besedah je pozdravljaj in proslavljal sv. Očeta kot prvega in najhlabrejšega bojovnika za katoliška načela mladinske vzgoje in za pravice katoliških mladinskih organizacij, ki jih pobija nacionalistični fašizem. Njegove poljudne in navduševal-

ne besede so našle glasen odmev v velikem zboru krščanskih slovenskih mladenk. Nato so se javljale v dolgi vrsti zastopnice krščanskih dekliških organizacij iz raznih krajev s pozdravnimi in bodrilnimi govori, odnosno deklamacijami, in sicer Lorbek Marija od Sv. Benedikta, Senekovič Marija iz Sv. Lenarta, Pačovnik Marija iz Sv. Trojice, Hujdec Marija z Marije Snežne, Mlinarič Alojzija iz Negove, Reš Neža od Sv. Benedikta, Črnko Terezija iz Sv. Jurija v Slov. gor., Špan Marija s Kapele, Šuc Marija od Sv. Ruperta, Senekovič Marija od Sv. Benedikta, Pignar Jera od Sv. Andraža, Leopold Barbara od Sv. Ane, Poljanec Marija od Sv. Antona, Ljubec Genovefa od Sv. Benedikta, Pihlar Marija iz Sv. Lovrenca v Slov. gor., Brus Marija iz Gornje Sv. Kungote, Sever Marija od Sv. Urbana pri Ptuj, Čuš Anica iz Sv. Jurija ob Ščavnici, Zorko Roza iz Ptuj, Kocbek Marija iz Gornje Radgone, Črnčič Alojzija od Sv. Jurija v Slov. g. in Druževič Marija od Sv. Andraža kot zastopnica Marijinih vrtcev. G. dekanijski upravitelj Gomilšek je našim krščanskim dekliškim organizacijam polagal na srce dolžnost molitve v ta namen, naj bi Bog dvema sinoma našega naroda škofoma Slomšku in Baragi dobročljivo naklonil čast oltarja. Ob dveh je bilo dekliško zborovanje končano. Ob treh je g. Gomilšek imel v cerkvi spodbuden in poučen nagovor na dekleta, nakar so bile slovesne večernice. Potem so dekleta odhitela na svoje domove. Tiste, ki so prišle v strnjени skupinah ali procesijah, so tudi odšle v procesijah pod vodstvom čč. gg. duhovnikov, katerim bodi na tem mestu za njih trud izrečena najpristrčnejša zahvala. Sijajna manifestacija naših krščanskih dekliških organizacij na taboru pri Sv. Trojici je najboljši dokaz, da njihovo pečrtvovalno delo ni ostalo brez lepih sadov. Le tako naprej! Z Bogom in Marijo za našo mladino in našo domovino!

Negova. Dramatični odsek Kat. izobraževalnega društva pri Sv. Trojici v Slov. gor. vpri-zori v nedeljo dne 19. julija popoldne po večernicah v tukajšnji graščinski dvorani zelo zanimivo in podučno gledališko predstavo: »Žrtev spovedne molččnosti«, petdejanjo. —

Ker je čisti dohodek namenjen za popravilo romarske, letos jubilejne cerkve pri Sv. Trojici v Slov. gor., se vsi farani in okoličani prav vljudno vabite!

Rajhenburg. Tukajšnje Slov. katoliško izobraževalno društvo je meseca maja t. l. prenovilo svoj oder v Slomškovem domu. Oder je vzdignjen za 20 cm. Ozadje je — kakor tudi 75 cm široke sufite — pritrjeno na škripcih, kar mnogo olajšuje sestavo posameznih scenerij. Nove kulise so delo društvenega člana R. Golobiča, prometnega uradnika, ki je še kot študent napravil mnogo kulis na naših odrih po Belokrajini. Nove kulise so v vsakem oziru vredne svojega mojstra. Iz njih diha naša slovenska zemlja s prijaznimi cerkvicami, s hišami bogatinov in siromašnimi kajžami; iz njih veje dih naših gorenjskih velikanov, odetih s snegom. Stranske kulise te spominjajo na polhe in na narodno pesem: »Kdo bo praprot žel?« Pa tudi tihih belih brez ne manjka na odru. Na oknu tipične gorenjske hiše cvete nagelj ter s svojimi velikimi rdečimi cveti oznaja ljudem: »Na ta oder hodijo poštena slovenska dekleta! Tu se zbirajo fantje, ki so vredni nagelja rdečega! Na odru je tudi nov regulator za električni tok, ki je domač izdelek g. L. Lipovška. Lep je oder, naj bi se tudi društvo poživilo! Bi li ne bilo umestno organizirati poseben dramatičen odsek, kjer naj bi se udeleževali samo mlajši igralci in igralke? Saj je vendar mladina tista, ki je poklicana, da ponese glas krščanske prosvete v slednjo vas! Premislite to in ne odlašajte! Kajti neprijatelj naših načel vabi našo mladino od vseh strani, pod različnimi pretvezami v svoje vrste! Za dramatikovo navdušene mladine je dovolj v fari! — Pri nas še najbolj deluje knjižnica, ki se vedno množi z novimi knjigami. Zato se vsem toplo priporoča. Knjižnica posluje ob nedeljah in praznikih po rani sv. maši do pol 10. ure ter po pozni sv. maši do pol 12. ure.

Knjige.

Gruša umira! Kmetska drama v petih dejanjih, po francoskem romanu R. Bazina z dovoljenjem napisal dr. Ivan Dornik, je izšla

brž kosilo«, odvrne Hendel nervozno, željno pričakujoč jedi, — »kajti jaz sem tista družba!«

Pecestni muzikantje so igrali na vogalu ulice, nakar vpraša izmed njih eden drugega: »Kaj praviš, ali nas slišijo ali ne?« — »Jaz mislim, da«, je odvrnil drug godec, tam gori je nekdo že zaprl okno!«

Nek občinski prednik

Je javil magistratu: »Preponižna objava o ovčjereji v občini X. Dolžno poročam, da se nahaja letos v občini 167 ovc, med katerimi samo eden garjav koštrun ponižen občinski predstavnik Jaka Nos.

Vrečku. Tukaj mimo pelje danes krasna nova cesta: Sv. Urban—Lesično, po kateri vozijo osebni, tovorni avtomobili in lep avtoomnibus. Baš ob cesti pri blagem Martinu Vrečku na Žegarju stoji kamen v spomin na otvoritev te prepotrebne cestne zveze s pomenljivim v marmor vsekanim napisom, ki se glasi:

»To cesto je začel graditi okrajni zastopko-zjanski l. 1915. Prometu se je izročila, ko je bil dr. Fran Schaubach veliki župan mariborske oblasti, dr. Josip Leskovar oblastni komisar. Vso pobudo za začetek sta dala in vso skrb za izvršitev sta imela dekan in načelnik okrajnega zastopa v Kozjem in načelnikov namestnik Mart. Vrečko, stavbenik iz Žegarja.«

Med baš ne kaj zložno pešpotjo od Planine na Žegar je pripovedoval Grizold tovarišu, da je kmalu za Vrečkom na Žegarju krčma pri Drobnetu na Košanci, kjer se baje Guzaj pogostoma zadržava. Njemu, Grizoldu, je zaupal orožnik Črnčič, kako ga je speljal na led ta prokleti razbojnik ravno v omenjeni gostilni. Črnčič je izpraševal na patrulji Guzaja samega, seve ga ni

poznal, če mu je kaj znano, kod se najrajši klati, hodi, zadržava in skriva ropar, s katerim ima žandarmerija toliko posla. Guzaj je povabil Črnčiča seboj k Drobnetu, kjer mu je plačal jesti in piti, kolikor je hotel. Povrh mu je zaupal, da zahaja Guzaj kot neznanec večkrat v to krčmo. So časi, ko je celo vsakdanji gost. Pač pa zna izginiti ob prihodu žandarjev kakor senca. Črnčič je zvedel šele pozneje, da je bil pri patroliranju za Guzajem z njim samim skupaj, izborna se je zabaval v njegovi družbi, jedel in pil je na njegove stroške. Kakor Črnčiču se je godilo še več drugim žandarjem. In ker je ravno v Drobnetovi krčmi potegnil Guzaj žandarja, sta se podala onadva danes na pot ne po cesti, ampak povprek čez šume, da se bosta lahko oglasila pri Drobnetu, saj vedi ga Bog, če ni ropar sedajle v krčmi na Košanci.

(Dalje sledi.)

Nov vozni red
se dobi v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru. —
Cena Din. 2.—.

v založbi »Našega doma« v Mariboru, Koroška cesta 5. Naročniki »Našega doma« dobijo to knjigo za 12 Din, ostali za 25 Din. Celoletna naročnina za »Naš dom« znaša 12 Din, kdor torej naroči »Naš dom« in knjigo »Gruda umira«, dobi oboje za 24 Din, dočim stane igra sama za nenaročnike 25 Din. — Na kmetih je dandanes tako, kakor da gruda umira, vse beži od nje in oni, ki morajo še na njej ostati, delati in živeti na njej, so v velikem pomanjkanju in skrbi za bodočnost. Vendar je rešitev, da gruda, ki umira, ne umrje! Je rešitev v ljubezni do grude, v medsebojni ljubezni vseh onih, ki morajo na njej živeti. — Drama, polna dejanj, izredno vpliva na gledalce. Društva, sezite po tej tako aktualni igri! Naročila prejema uprava »Našega doma«, Maribor, Koroška cesta 5.

*

Pot okoli sveta nekdanj in danes.

Post in Gatty, ameriška letalca, sta preletela pot okoli sveta v 8 dneh, 15 urah in 51 minutah in sta dosegla s tem nov rekord. Zrakoplov »Graf Zeppelin« je rabil za isto pot 20 dni in 4 ure.

Prvič okoli sveta.

V 8 dneh, 15 urah in 51 minutah okoli sveta! Pred 440 leti je rabil Fernando de Magalhaes, največji pomorščak vseh časov, za objadranje sveta, ki je bilo prvo, 1083 dni.

Fernando de Magalhaes, rodom Portugalec, je stopil že v mladosti v službo Španije. Začetkom 16. stoletja se je zgodilo, da so se vrnili portugalski mornarji iz Indije in so prinesli seboj iz pravičnejše dežele marsikatero dragocenost. Magalhaes, z angleškim imenom Magellan, niso dala ta odkritja miru. Tudi on se je hotel podati na raziskovanje. Molukke (otočje) je hotel odkriti in prinesiti španskemu kralju Karlu VI. bogastvo teh bajnih otokov. Objadranje sveta, katerega je nameraval Magellan, je bila pot s popolno negotovostjo. Pomorske karte so bile brez prave vrednosti, ladijski instrumenti enostavni, jadrnice brez sigurnosti in brez odpora napram viharju. Zemljepisje je bilo v poveljih, bil je tudi globus nepopoln ter nenatančen. Potrdilo, da je zemlja kroglja, je prineslo človeštvu šele Magellanovo objadranje sveta. Drznega pomorščaka je spremljal nekaj naravni nagon, ko se je podal v zapadno smer, da bi poiskal otočje Mollukov. Kralj Karl VI. mu je dal na razpolago 5 jadrnic in v celem 265 mož. Ekspedicija je stala kralja 214.190 mark. Dne 15. septembra 1590 je odjadral admiral iz luke San Lucar. V Patagoniji v Južni Ameriki je prvič prezimoval. 14 mesecev za tem, ko se je bil podal na pot, je odkril Magellanov prehod, ki spaja Atlantski in Tihí Ocean. Pri križarenju po morju so bili odkriti Filipinski otoki.

Aprila naslednjega leta je padel admiral v bitki na otoku Matan. Kapitan Janez Sebastijan je prevzel poveljstvo in je nadaljeval jadranje okoli sveta. Pristal je na ogromnem otoku Borneo, odkril Molukke, Sunda otočje, Indijski Ocean in otočje Azorov. Tri leta za

tem, odkar so se bili podali pogumni mornarji na pot in prevozili 38.000 morskih milj, so se vrnili na Špansko in izkazali s svojimi odkritji največjo uslugo človeštvu in znanosti.

Nadaljnja objadranja sveta.

Po prvem objadranju sveta so se upali tudi še drugi na to pot. Najslavnejši med temi je J. Cook, priprost kmečki sin, ki je objadral koncem 18. stoletja trikrat zemljo. Od 1768—1771 se je peljal v zapadni smeri in je odkril na tej poti mnogo otokov v Tihem Oceanu in vzhodno obal Avstralije. Na tej poti mu je že mnogo koristila takratna najnovejša iznajdba, ki je omogočila potom zvezd določiti zemljepisno dolžino na odprtem morju. Le temu odkritju gre zahvala, da je bil pred Cookom tolikokrat eden in isti otok večkrat odkrit od raznih oseb in za njim pa se ta napaka ni več dogajala.

Cookovo drugo objadranje sveta je tudi trpelo 3 leta od 1772—1775. Tokrat se je peljal okoli zemlje od zapada proti vzhodu. Da bi se izognil nevarnim vetrovom, je moral kreniti proti jugu in je zašel v bližino morja krog južnega tečaja. Sedaj je začel iskati veliko južno suho zemljo, ki je obsegala na tedanji karti celi južni del zemeljske oble.

Ko je bil ubit Cook 1779 med tretjo vožnjo okoli sveta na Havajskih otokih od domačinov, je še bilo 7% sveta neodkrita. Raziskati teh 7%, je bil cilj Cookovih naslednikov.

Cookovi nasledniki.

Potovanje okoli sveta je napravila ruska ladja »Rurik« v letih 1815—1818. Kapetan te ladje je bil sin nemškega pesnika Kotzebue. Tudi znameniti nemški pesnik Adalbert Chamisso se je udeležil tega potovanja. Od leta 1838 do 1840 je jadrnil okoli sveta Framoz S. C. Dumont d'Urville na ladji »L' Astrolabe«. Med leti 1839—1843 se je vozil okoli sveta angleški raziskovalec J. C. Ross z ladjama: »Erebus« in »Terror«. Ross je prvi dokazal, da je krog južnega tečaja trda zemlja.

Parniki in letala.

Vsa naštetja objadranja so trpela skoraj zmiraj tri leta in še več. Ta doba se je znatno skrčila ter zboljšala, ko sta bila predana prometu parnik in železnica. Pa še vedno je trajala vožnja okoli sveta več tednov, da mesecev. L. 1889 se je posrečilo njujorški časnikarici Nellie Ply, da je rabila za vožnjo okoli sveta le 72 dni, 6 ur in 10 minut. L. 1913 je zmozel isto pot ameriški gledališki ravnatelj John Henry v 35 dneh, 21 urah in 36 minutah.

Poleta okoli sveta so se lotili prvič leta 1924. Ameriška bojna letala so letela okoli sveta 145 dni. Polet sam brez pristankov je trajal komaj 7 dni.

L. 1928 so začeli gledati poletov krog sveta rekordi. John Henry Mears je rabil v letalu krog sveta v omenjenem letu 23 dni, 15 ur in 21 minut. Leto pozneje je letel »Groff Zeppelin« okoli sveta 20 dni in 4 ure. In najnovejša rekorderja Post in Gatty sta porabila za pot okoli sveta 8 dni, 15 ur in 51 minut.

Gladbeck v Nemčiji. »Slovenskemu Gospodarju« sporočamo Slovenci, ki se nahajamo na Nemškem, prav lepe pozdrave. Ta list mi prav radi, pridno in pazljivo beremo, oskrbuje nam ga Društvo sv. Barbare v Gladbecku. — Zapustil nas je podkonzul g. Vodušek, ki smo ga vsi jako čislali, ker smo se mogli z njim razgovarjati v mili naši materinščini. Njegov namestnik je tudi prav dober gospod, kar se pa tiče razgovora, so težave za tistega, ki srbskega jezika ne zna. Kar se tiče vrnitve v domovino, so v tem oziru težave. Plačevali smo prispevke zavarovanja za starost. Sedaj manjka nekaterim nekaj mesecev ali leto, morajo torej počakati tako dolgo časa, da dobijo pokojnino. Vsem prijateljem po zelenem Štajerskem naše najlepše pozdrave!

Šmiklavž pri Slovenjgradcu. Dne 1. julija t. l. je prišla iz Uršelske gore čez našo župnijo strašna nevihta s točo, ki je osmerim posestnikom v dolini potoka Kolarica vse pobila. — Udarila pa je tudi strela, in sicer pri kmetu pd. Prijolu v Vodrižu. Bila pa je le vodena strela in ni vžgala. Strela je vdrla v družinsko sobo, ožgala nekoliko gospodinjo, deklo pa, ki je držala na krilu gospodarjevo eno leto staro deklico, kakor tudi otroke je vrgla na tla in omamila. Vendar se je posrečilo čez dalje časa obe osebi spraviti k zavesti. Pripomniti je še, da je strela gospodinji, ki je imela coklje na nogah, od cokelj kos lesa odtrgala, sicer pa se gospodinjini ni nič hudega zgodilo. Bila je to velika sreča v nesreči. Bog nas varuj hudega vremena! — Dne 24. junija se je v naš mali župniji sveta birma prav lepo izvršila; birmanih je bilo 45 otrok.

Trbnje. Zaključek šolskega leta se je letos izvršil pri nas na zelo ganljiv način. Po cerkvenih slovesnostih so se zbrali vsi šolarji z učiteljstvom v šolski sobi, kjer se jim je na kratko podala zgodovina in pomen Vidovega dne in so otroci prav prisrčno zapeli nekatere narodne pesmice. Ker nas šolski upravitelj g. Martin Kranjčič zapišeča in stopi v stalni pokoj, so se šolarji solznih oči poslovili od svojega dobrega vzgojitelja ter se mu z lepimi besedami zahvalili za njegovo 11 letno vzorno in trudapolno poučevanje na tej šoli, obetajoč mu, da se ga bodo zmiraj hvaležno spominjali. Tudi g. nadučitelj se je poslovil od svojih učencev z zlatimi nauki, spodbujajoč jih k lepemu življenju. — Učenca I. razreda Jožefa Skutnika, pd. Burov, je pičil gad v nogo. Piki ni nevaren, ker je bil gad še mlad in so rano domači brez zdravnika sami izlečili. — Slišimo tudi, da se bo trbnjska občina priključila občini Meža pri Dravogradu.

Ribnica na Pohorju. Seno smo spravili letos, ker ni vreme posebno nagajalo, še dokaj urno pod strehe. Po količini sodijo kmetje pridelek večinoma enak lanskem, razen nekaterih izjem vsled bolj suhih dni po nekaterih legah, kjer je bila trava bolj redka. Izboljšuje se cesta obojesmerno: od kolodvora Vuhred-Marenberg in Ribnica-Brezno. Spomladi se je dal v promet znaten kos novo zgrajene ravne in trdne ceste za zelo napetim Purgrafovim klancem, ki je izžemal doslej naši vprežni živini toliko znoja. Razen tega se pridno vozi gramoz, se vrše kanalizacije, vkopavajo se stebriči z vklezano številko kilometrov itd. Tudi veliko pobeljenih lesenih stebričev se je zabilo na vseh ovinkih ob cesti v zemljo, ki opozarjajo šo-

ferje, da vozijo previdno. Zboljšanje cest ima tudi namen ustreči tujcem, ki prihajajo na naše Pohorje radi kupčij ali pa radi odmora in zdravega zraka. Število zadnjih se z vsakim letom znatno množi. Še več prijateljev zračnih planin bi nas posetilo, ako bi vsi znali, kako ugodno je dospeti v našo prijazno vas, odkar je na razpolago vsakomur naš uslužni šofer Alojz Mihelič v Ribnici s svojim prvovrstnim avtom. Tudi pisмено obavestilo zadosčuje in pripravljen je ob kateremkoli času dospeti na prvi ali drugi kolodvor, oddaljen dobri dve uri pešhoda od Ribnice, da ustreže strankam za najbolj zmerno ceno. Ljubitelji krasne narave bodo gotovo vzeli z veseljem to vest na znanje ter pohiteli še v večjem številu pogledat razen naših prirodnih krasot tudi kulturni razvoj naših gostoljubnih Pohorcev.

Sv. Ožbalt ob Dravi. Redka prisrčna slovesnost se je na praznik slovanskih bratov-apostolov sv. Cirila in Metoda, 5. julija 1931 izvršila pri nas. Slavolok za slavolokom, mlaji in otroci z zastavicami, topiči so gremi, zvonovi drobili, nepregledne množice vernikov iz cele Dravske doline s častito duhovščino so kaj spoštljivo pozdravljale č. g. novomašnika Jakoba Vraber, ki nam je služil slovesne večernice in nam podelil sv. novomašniški blagoslov. Sodelovala sta pa kaj lepo dva pevska zbora.

Sv. Ožbalt ob Dravi. Nova banovinska cesta Sv. Ožbalt—Kapla bo ob Spodnji Čermenici kmalu dogotovljena ter 9. avgusta slovesno blagoslovljena in otvorjena.

Sv. Ožbalt ob Dravi. Živahni šentožbaltški romarski shodi se bodo letos obdržali v dneh 2., 5. in 9. avgusta.

Zgornji Porčič (Sv. Trojica v Slov. goricah). Spodaj podpisana sva pogorela. Dolžnost naju veže, da se uredništvu »Slovenskega Gospodarja«, od kojega sva prejela kot celoletna naročnika 1000 D podpore, ki nama je prav dobro prišla kot prva pomoč. Priporočam vsakomur, da ostane, oz. postane listu celoleten naročnik. Tem potem se obenem tudi zahvalim vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem od blizu in daleč, ki so mi pomagali ob hudi nesreči. Nisem bil nikjer zavržen, če sem kaj prosil. Našemu gasilnemu društvu, ki je bilo takoj na licu mesta in preprečilo, da se ni še vnelo gospodarsko poslopje, se najtopleje zahvalim. Moja hvala tudi velja Vzemni zavarovalnici ljubljanski, ki mi je izplačala, čeprav sem bil komaj dve leti zavarovan, polno zavarovalnico. Priporočam najtopleje naši okolici ta naš domači zavod. Vsem Bogu plati! — Karol in Antonija Čuček, Zg. Porčič štev. 2, Sv. Trojica v Slov. gor.

Sv. Ana v Slov. gor. Pri nas, in sicer v občini Ščavnici je ponoči nenadoma in iz neznanega vzroka izbruhnil strašen požar pri posestniku Špindler—Markušu. Zgorela so večina vsa gospodarska poslopja z vsemi gospodarskimi premičninami in krmo. Živino so rešili šele v zadnjem trenutku, a enemu konju so v vročini popokale oči. Anovska požarna bramba je hvalevredno nastopila in se je tako s pomočjo sosedov posrečilo rešiti hišo. Ker so bila poslopja vsa lesena in s slamo krita ter zelo obsežna, je bil ogenj gróžno velik. Škoda znaša 150.000 do 200.000 Din, a zavarovan je bil Špindler pri »Vzemni« samo za 3800 Din. Tu je zopet opomin, naj si ljudje pravočasno zvišajo zavarovanje. Mariborski zastopnik »Vzemne« je škodo ocenil dne 5. julija in zavarovalnica je celo vsoto hitro izplačala brez odtegljaja.

Sv. Ana v Slov. gor. Umrla je v Mariboru blaga in priljubljena gospa Neža Seyfried r.

Kalina, trgovčeva soproga od Sv. Ane. Po kratki mučni bolezni je bila v nedeljo, dne 5. julija 1931 na Pobrežju pokopana. Bila je izredno delavna, skrbna, marljiva in tudi verske dolžnosti je izpolnjevala. Nad 20 Anovčanov z gospodom župnikom Konradom Seško, ki ji je govoril v slovo, je prihitelo na njen pogreb! Počivaj v miru v slovenski zemlji do vstajenja. Gospodu soprogu in otročičem iskreno sožalje! — Počestčenje in praznovanje Matere božje v Rožengrundu dne 2. julija 1931 je bilo letos posebno lepo in prisrčno, ker je 35 otrok iz Lokavške šole ta dan tam prejele prvo sv. obhajilo. Ljubezen do Marije, prijazna kapela in lep dan je privabil veliko vernikov. — Pa tudi nesreča nikoli ne počiva. Isti dan se je vtopil v mlaki 2letni deček Konrad Gajsler. Stariši pazite na otroke!

Št. Ilj v Slov. gor. V domači kapelici dobro znane in ugledne Štelcerjeve domačije v Štrihovcu se je dne 1. julija t. l. vršila izredna slovesnost. Gospodinja in sedanja lastnica lepo urejenega Štelcerjevega posestva, gđ. Katika, se je poročila z g. Cirilom Mar, posestnikom od Sv. Tomaža pri Ormožu. Sveto mašo je služil v kapelici in izvršil poročne obrede g. župnik in duhovni svetnik Evald Vračko. Navporočencema želi »Slov. Gospodar«, ki zahaja že mnoga leta v to gostoljubno hišo, obilo sreče in blagoslova! — V občini Ceršak, kjer imajo sedaj agilnega mladega župana v osebi g. Dragotina Hercog, so v letošnjem poletju vse občinske ceste z ljudskim delom popravili in preuredili. Navozili so občani mnogo gramoza od Mure in je občina Ceršak sedaj res vzor dobro upravljane občine za celo okolico. — Tovarna Iepenke v Ceršaku je zelo omejila svoj obrat in odpustila nekaj delavcev. — Vinotočev imamo v naši župniji izredno mnogo. Ljudje ne morejo prodati vina in si na ta način pomagajo, da otvarjajo vinotoče. Vino točijo po 8 do 10 Din. Tudi Avstrijci preko meje ga pridejo prav radi srkat. Letos pa so vinogradi tako bogato obloženi, da bo ljudem jeseni še posode zmanjkalo.

Sv. Urban pri Ptuj. Pri nas smo imeli v teku petih dni dve nesrečni gospodarski žrtvi. V soboto, dne 4. julija t. l. popoldne je vozil s kravami posestnik Horvat Leopold iz Sveltine od svoje stare hiše v Doliču razno staro tramovje. Živina je hotela naglo k potoku si žejo gasit, voz z lesovjem se je po nesreči zvrnil na omenjenega posestnika, kateri je drugi dan, v nedeljo zjutraj, vsled težkih telesnih poškodb umrl. Rajni, zakonski mož, v starosti petdeset let, zapušča žalujočo vdovo in dva otroke. Pogreb je bil v torek, dne 7. julija ob velikem spremstvu župljanov. — Med tem časom se je že zgodil drugi nesrečni smrtni slučaj pri vožnji. Hameršak Janez, posestnik iz Drstelje, je v ponedeljek, dne 6. julija proti večeru peljal z voli steljo iz svojega gozda v občini Črmlje, na Drsteljo. V strmih vozniških klancih — navzdol Straže-Jirsovc — so voli počeli nagloma dirjati. Hameršak, ki je imel okoli leve roke omotane živalske vrvi, ni mogel volov ustaviti. Potegnili so ga pod sebe in pod voz s tako silo, da je imenovani čez nekaj minut na isti cesti v mlakuži krvi umrl. Hameršak je komaj 26 let star ter zapušča žalujočo ženo in enega otroka. Pogreb rajnega je bil v četrtek, dne 9. julija ob veliki udeležbi sorodnikov in drsteljskih občanov. Isti dan smo tudi položili v hladno zemljo mirnega občana, dobrega katoličana, 71 let starega posestnika Jožefa Kuhar iz Drstelje. Naj vsi omenjeni dobri gospodarji počivajo v miru božjem! Bili so vsi naročniki »Sloven-

skega Gospodarja«. Vsem žalujočim ostalim naše sožalje.

Ptuj. Smrtna kosa nam je dne 17. junija iztrgala ljubo mamico, staro komaj 30 let, Čuček Marjeto. Zapustila je 6 nepreskrbljenih otrok. Bila je navdušena bralka »Slov. Gospodarja«. Naj v miru počiva!

Sv. Barbara v Haložah. Letos se vrši proščenje pri romarski podružnici Sv. Ane tik Borla ob Dravi dva dni. Začetek v petek, dne 24. julija z večericami. V soboto in nedeljo več svetih maš, pridig in spovedovanje. Častilci sv. Ane, od blizu in daleč, na svidenje v slikovitih Haložah.

Preloge pri Prihovi. V soboto, 4. julija ob 3. uri popoldne je izbruhnil požar v gospodarskem poslopju g. Janeza in Marije Leskovar. Zgorela so vsa poslopja, ena letica, ovce, svinje, krma, živež, pohištvo, obleka in tudi 10 tisoč dinarjev. Gospodinja Marija Leskovar je postala žrtev požara. Njen pogreb je bil v ponedeljek. Tudi hiša soseda Korošca je zgorela. Janez in Marija Leskovar sta precej časa plačevala zavarovanje, po 10 letni dobi nista več plačevala in zdaj sta brez zavarovalnine pogorela. V hudem pomanjkanju so brez živeža. Naj se jih vsak usmili, kdor more.

Dražavas pri Ločah. Dva brata sta utonila v ribniku pri Sv. Jerneju v nedeljo, dne 5. julija popoldan, ko sta se šla kopat. To sta Franc in Avgust Vodušek, poštena fanta, eden krojač, drugi tesar. Naj v miru počivata! Žalujočim staršem naše sožalje.

Zbelovo pri Ločah. V ponedeljek, 6. t. m. smo našli delavca Jurija Bračič nezavestnega na cesti ležati. Občina Zbelovo mu je takoj prekrbela zdravnika. Okrog poldne so ga odpeljali v konjiško bolnišnico. Drugi dan je v bolnici umrl. Vzrok smrti v hipu, ko to pišem, še ni pojasnjen. Rajni je bil vojaški invalid.

Št. Janž pri Velenju. Veliko dogodkov beleži naša kronika. Na Telovo, dne 4. junija je bila slovesna blagoslovitev novega cerkvenega bandera s popravljenima slikama farnega patrona sv. Janeza Krstnika in zavetnice rudarjev sv. Barbare. Bandero stane 1800 Din in so ga izdelale šolske sestre v Mariboru. Bog povrni vsem blagim dobrotnikom. — Od 12. do 19. junija se je vršil po 10 letih sveti misijon pod vodstvom čč. oo. Žužeka in Pristova iz Ljubljane. Sv. spovedi je bilo 850, sv. obhajil pa 1500. Bogu hvala za veliko milost, samo žal, da niso vsi okusili sladke ljubezni božje — Srca. — Dne 21. junija, na praznik sv. Alojzija, je bil popoldan slovesen sprejem v Marijin vrtec. Sprejetih je bilo 11 dečkov in 20 deklic. Skupno jih je bilo 61. Da bi to cvetje duhtelo Mariji v čast, se ne usulo, ampak sad rodilo, je vseh pošteno mislečih srčna želja. — Osnovano se je za naš kraj tako potrebno gasilno društvo. Navdušenje zanj je veliko. Okrog 40 članov se je že priglasilo in se še vedno priglajajo. Odbor je izvoljen in bodo pravila v kratkem potrjena. Vse nas pa naj prešinja geslo: Na pomoč! — V hudih časih gospodarske krize je tudi naš kmet segel po samopomoči in se organiziral v Kmetski zvezi, da se uveljavi. Priglašenihi je nad 50 članov. Le priglašajte se še. Organiziranega kmetskega glas se daleč sliši in pri višji oblasti raje upošteva. Sloga jači, nesloga tlači. — Same vesele novice sem poročal. A na zemlji ni solnce brez sence. Črni oblaki so se zgrnili 1. julija nad severnim delom župnije in poslali točo, kakor je ne pomnijo najstarejši ljudje. Kakor kurja jajca debela je klestila po poljih in vinogradih in razbijala strehe. V sednja gospodarski kri-

ni je to velika nesreča, pa se je od sreskega načelstva obljubila hitra in izdatna pomoč. Kmetje prijavljajo svojo škodo tudi katastrski upravi, da se odpišejo davki. — Treska in hudega vremena, reši nas Gospodi!

★

Raznoterosti.

Fašizem se brani v radiu. Fašistična vlada čuti, kak moralen udarec je dobila pri vernem italijanskem ljudstvu z odlokom, ki ga je izdal papež in s katerim je prepovedal, da bi se letos na dan presv. Rešnjega Telesa vršile običajne slovesne procesije izven cerkva, da s tem pokaže ogorčenje nad zatiranjem katolicizma v Italiji. Vlada se tudi zaveda, da je v njenem sporu s papežem pretežna večina italijanskega ljudstva na papeževi strani. Da bi odvrnila od sebe krivdo in jo zavalila na papeža, je najela govornika, ki je z rimske radio postaje imel govor, ki ni obstojal iz ničesar drugega, kot iz gorostasnih obdobjev proti papežu in duhovščini sploh. Govor sicer ni bil uraden, vendar pa je bilo očividno, da ga je naročila fašistična vlada. Govornik je primerjal položaj cerkve v Italiji in v drugih deželah, kjer je cerkev v resnici zatirana. Papež, je dejal govornik, namesto, da bi kritiziral tiste dežele, ima samo za Italijo ostre besede. Katoliška akcija je bila opisana kot močna organizacija, ki dobiva svoje ukaze iz neke druge dežele. Katoliškemu duhovništvu se je očitala »črna nevhvaležnost« napram fašizmu, ki da daje jamstvo za versko svobodo. Fašizem je dal cerkvi častno mesto, kakoršnega ni dosegla pod prejšnjimi vladami. Da je vlada pričela preganjati katoliške klube in katoliško akcijo, je storila to le, da sama sebe brani. Dokazano je namreč, da se je katoliška akcija politično udejstvovala. Fašistična vlada skuša prati črnca. Uspela ne bo dosti, kajti predobro je fašizem znan.

Kdaj rasejo drevesa? Neki francoski botanik objavlja zanimiv članek, ki pojasnjuje čas, ko rasejo drevesa. Po teh podatkih rasejo drevesa v glavnem med polnočjo in 6. uro zjutraj. Rast ni vedno enaka. Botanik je izračunal, da zraste drevo od 6. do 9. ure zjutraj za osem in dve tretjini odstotka, od 9. do 12. ure za eno in eno tretjino odstotka, od poldneva do 6. ure sploh ne raste, od 6. do 9. ure zraste za eno in eno tretjino odstotka, od 9. ure do polnoči za tri in sedem osmin odstotka, od polnoči do 6. ure zjutraj pa za 85 odstotkov. Nad 90 odstotkov drevesne rasti se torej izvrši v času, ko je solnce pod obzorjem. Vohče je opaziti, da rasejo drevesa v času, ko ne sije solnce. Tudi pri drugih rastlinah je opaziti nekaj podobnega, vendar pa ni to nikjer tako močno poudarjeno kakor pri drevesu.

Judje proti skrunitvi sobote. Ob nogometnem igrišču v Jeruzalemu, kjer bi se imela vršiti igra med dvema judovskima skupinama igralcev, se je zbrala v soboto velika množina gorečih vernikov in pričela tamkaj peti psalme in molitve v protest proti igranju na sobotni dan.

Pridiga, ki je trajala več ko 12 ur. Pastor baptistovske cerkve v Washingtonu v Zedinjenih državah G. Brown, je dosegel svetovni rekord v najdaljši pridigi. Dvanajst ur in deset minut je govoril neprestano. Med govorom je imel 2 obeda in je izpil kozarec mleka. Prišel je pridigati opoldne in je končal malo po dvanajsti uri ponoči. Po končani pridigi je bil nekoliko hripav, pohvalno pa se je izrazil, da je imel veliko število poslušalcev.

Ako žena čika. Pred par leti se je Viktor Rembrand v New Yorku potom neke ženitovanjske posredovalnice seznanil pismenim potom z neko čarobno deklico iz Texasa. Nedavno pa je ta Rembrand obupan prihitel na sodnijo in na vsak način zahteval razpoko, češ, da ne more več prenašati navad svoje žene, ki so vse prej kakor pa ženske. Vdana je čikanju tobaka, pri tem pa tudi izurjeno pluje, najsibo doma ali na javnih prostorih, da bi jo za njeno izurjenost lahko vsak moški zavidal. Dalje mu povzročča še druge sramote in končno neprestano nosi pri sebi še samokres, s katerim mu ob vsaki priliki grozi. Ali ni to »angelček«?

Američanke ne smejo plesati v Parizu. Skupina ameriških plesalk, ki so prispele v Pariz, so se morale zopet vkrcati na ladjo in odpluti nazaj v domovino, ne da bi jim bilo dogoče prirediti kako predstavo. Francoska vlada je namreč prejela množico protestov od zveze francoskih igralcev, v katerih se je zahtevalo, da se Američankam ne sme dati dovoljenje za nastop, češ, da je itak dovolj francoskih igralcev brezposelnih. Vlada se je po dolgem razmotrivanju odločila, da skupino pošlje nazaj v Ameriko. Tri brihtne Američanke pa so vendar ušle izpred nosa izseljeniških čuvajev in zbežale bržkone v Pariz.

★

MALA OZNANILA

V »Malih oznanilih« stane vsaka beseda Din 1.20. Najmanjša cena za oglas je 8 Din. Manjši zneski se lahko vpošljejo tudi v znamkah. — Upravništvo odgovarja na razna vprašanja samo takrat, ako je priložena znamka za Din 2.— za odgovor.

Upravništvo.

Priden majer se išče od 1. novembra t. l. naprej. Rudolf Verlič, Grušova št. 9, Sv. Marjeta ob Pesnici pri Mariboru. 1105

Dve želariji v Rožičkem vrhu, pošta Sv. Jurij ob Ščavnici, obe skupaj ali posamezno, prodaja dr. Žmave istotam. 1102

Posestva, gostilne, trgovine, mline prodaja: Posredovalnica Maribor, Sodna 30. 1104

»Croatia« zavarovalna družba v Zagrebu, naša največja in najstarejša domača zavarovalnica, ima od 1. julija t. l. pisarno svojega Glavnega zastopstva v Mariboru v Stolni ulici št. 1 I. nadstropje. 1103

Šofer, trezen, samski z enoletno prakso, išče službo na luksuzni ali tovorni avto, nastop takoj ali po dogovoru. Anton Čoh, Ložane št. 10, Sv. Marjeta ob Pesnici. 1101

Trgovski vajenec iz dobre hiše z najmanj 2 meščanskima šolama se sprejme v trgovino z mešani mblagom Vinko Petek pri Veliki Nedelji. 1100

Sprejme se vajenec takoj, najrajši takšen, ki se je že učil nekoliko časa. Jakob Erbus, splošno krojaštvo, Ptuj, Ptuj, Ptuj. 1078

Izjava. Podpisani Ignac Muzek, posestnik na Spodnjem Bregu pri Ptuj, obžalujem žaljivke, s katerimi sem žalil g. Ignaca Emeršiča, gostilničarja istotam, ter se mu zahvaljujem za odstop od obtožbe. — Ptuj, dne 24. junija 1931. — Ignac Muzek. 1083

Učenca sprejme takoj trgovina z mešanim blagom E. Zdolšek, Sv. Jurij ob južni žel. Predpogoj: 2 razreda meščanske šole, zdrav, marljiv in uglednih krščanskih starišev. Prednost ima tudi tisti, ki je iz upravičenega vzroka moral prekiniti učno dobo. 1086

Hiša s trgovino in gostilno, ki ima krajevno pravico, z gospodarskim poslopljem, 3 orali lepih njiv, sadonosnik, vse arondirano in ob državni cesti v Bukovcih pri Ptuj, se prodaja. Naslov: I. Stumberger, Breg št. 41 pri Ptuj. 1088

Kuharico, pridno in pošteno, ki bi opravljala tudi hišna dela, k manjši rodbini na deželi. Dr. Šurina, odvetnik, Pregrada. 1099

Redka prilika. Dokler zaloga traja, se bo prodajal »Steru«-delen po 8 Din v Trgovskem domu Stermecki, Celje. 1098

Glasovir dober radi pomanjkanja prostora prodam za 1500 Din, zamenjam tudi za harmonijum. Naslov: Mulej, Pilštanj. 1097

Zahvala. Požar mi je uničil mojo stanovanjsko hišo z vsemi premičninami. Na prigovarjanje zastopnika »Vzajemne zavarovalnice« g. Franca Mravljaka iz Gortine pri Muti, sem dal pred leti zavarovati posloplje in premičnine pri »Vzajemni«. Po požaru je dala »Vzajemna zavarovalnica« škodo takoj ceniti po svojem glavnem zastopniku g. F. Žebotu iz Maribora ter sem dobil celotno svoto brez odbitka v kratkem času izplačano. Za hitro pomoč se »Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani« iskreno zahvaljujem in jo vsem posestnikom najtopleje priporočam. — Sv. Jernej nad Muto, dne 12. julija 1931. — Ribič Matej.

Zahvala.

Po smrti našega očeta g. Sebastijana Kiselak sva sprejela od podp. društva **LJUDSKA SAMOPOMOČ V MARIBORU** takoj izplačano pripadajočo podporo iz vseh treh oddelkov in izrekava tem potom najlepšo zahvalo ter priporočava to društvo vsakomur najboljše. Sv. Kunigunda pri Ptuj, 13. VII. 1931
Ernst in Barbara Svenšek.

Zahvala.

Za takoj izplačano podporo po smrti moje matere gospe **Josefe Dužič, poroč. Hare,** izrekam tem potom podpornemu društvu **LJUDSKA SAMOPOMOČ V MARIBORU** najlepšo zahvalo in priporočamo to prekoristno društvo vsakomur v takojšen pristop. Sv. Jakob v Slov. gor., 13. VII. 1931.
Marija Dužič.

Za god sv. Ane!

Zelo primerno darilo:

SVETA MATI ANA

Molitvenik za žene in matere.
Razprodajalcem znaten popust!

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Za našo deco.

Čudoviti doživljaji starega zajca

(Povesti ameriških črncev.)

(Dalje.)

Botra Želva kot sodnik.

Po tej nesreči je moral ostati stric Volk doma. Ostal je tu vse dotlej, dokler mu ni zrastle dlaka nanovo. To je trajalo precej časa. Zato je mislil stari Zeka, da more malo iz hiše in se ogledati po svetu

Pripravil se je za odhod.

Hodil je brez skrbi, smejal se je ter govoril sam s seboj. Naenkrat je nekaj zašumelo, nekaj klicalo. Zeka je napel ušesa. Nič ni videl. Postal je in zopet poslušal. Nekdo je klical:

»Joj! Joj! Ali ni nikogar, ki bi mi pomagal?«

Stari Zeka je vprašal:

»Kdo hoče pomoči? Kaj se je zgodilo?«

»Joj, brat! Bodi kdorsibodi, samo pomagaj mi! Joj, kamen me stiska.«

Stari Zeka je bil dovolj pameten in previden. Počasi je pristopil h kraju, odkoder so se glasile prošnje za pomoč. In kaj mislite, koga je videl? Strica Volka, kako leži stisnjen pod velikim kamnom. Ako hočete vedeti, kako da ga ogromna skala ni zmečkala, vprašajte nekoga drugega, ker sam ne razumem, kako je mogel ostati živ.

Bilo je, kakor je pač bilo. Bil je tu, še živ, toliko krepak, da je mogel klicati na pomoč in da so se klici slišali gotovo kilometer daleč naokoli. Tako je jadikoval, tako tožno je zavijal, da se je staremu Zeki smilil in da mu je hotel pomagati.

Stric Volk ga je prosil, naj odvali kamen. Stari Zeka je podprl ramena, vzdigal, vzdigal in nazadnje res dvignil kamen.

Stric Volk se je izvlekel na plan. Ni bil močno ranjen. Ko pa se je čutil svobodnega in clega, je brž pomislil, da je sedaj prišel čas, ko moreta on in stari Zeka razčistiti skupne račune. Zdaj se je hotel maščevati. Zgrabil ga je za vrat. Ubogi stari Zeka je zakričal ter se je otepal. Ko pa je videl, da ni pomoči, je rekel:

»Torej tako, brat Volk! Tako nagrajaš tiste, ki so ti rešili življenje?«

Stric Volk se je zlobno zarežal in odgovoril:

»Zelo sem ti hvaležen, brat Zeka, zelo, ali dovolil boš, da te lepo raztrgam na kose.«

»Če boš govoril tako dalje, nikoli več ti ne napravim kake usluge.«

Stric Volk se je zarežal še bolj in rekel:

»Tako je, tako, brat Zeka. Povsem naravno je, da mi po svoji smrti ne boš mogel napraviti kake usluge.«

Stari Zeka je malo molčal, potem pa je nadaljeval:

»V tem kraju bi po zakonu ne bi smel ubiti onega, ki ti dela dobro.«

Stric Volk je rekel, da se ne spominia take-

ga zakona. Stari Zeka ga je vprašal, če hoče, da bi botra Želva ta slučaj razsodila. Napotila sta se do doma botre Želve. Najprej je povedal stric

Volk, kako je bilo, potem pa stari Zeka. Botra Želva si je nataknila na nos najprej očala, potem ja zakašljala, da si očisti grlo in nato reče:

»Ta stvar je zelo smešna. Preden razsodim, kdo je kriv in kdo ne, me povabita na kraj, kjer si ti, brat Volk, ležal pod skalo in kjer te je brat Zeka našel.«

Šli so torej po široki cesti vs do jame in potem do skale, pod katero je bil stric Volk stokal. Botra Želva je obšla kamen večkrat, je porinila pod njega svojo palico, je kimala z glavo in rekla:

»Žal mi je, da vaju moram toliko mučiti. Pa ne gre drugače. Moram videti, kako je bil stric Volk stisnjen in kako je tale skala ležala na njem.«

Stric Volk se je zopet zvlekel pod kamen baš dotle, kjer je bil že prej. Onadva pa sta premikala kamen toliko časa tem ter tja, dokler ni bil stric Volk stisnjen kakor prej. Nato je začela botra Želva obhoditi kamen, ga ogledati od vseh strani, nato je nekaj brskala s palico po pesku, kakor da rešuje težko nalogo. Ker je to precej časa trajalo, je začel stric Volk pod skalo kričati:

»Ej! Botra Želva! Tale skala me pa zelo stiska.«

A botra Želva se je malo odmaknila ter je rekla:

»E, brat Zeka! Zdaj vidim, da si ti kriv. Čemu si se mešal v posle brata Volka, ko se on ni mešal v tvoje? On je imel svoje skrbi, ti pa si se moral brigati za svoje.«

Teh besed se je stari Zeka prestrašil, botra Želva pa je nadaljevala:

»Ko si hodil tod v jutro, gotovo si imel kak posel. Če si že hodil, čemu nisi nastavil pota? Brat Volk ni nikamor hodil in tega ne bo storil niti sedaj. Našel si ga pod kamnom, tam si ga moral tudi pustiti.«

(Dalje sledi.)

Ivanček prvič v mestu

Boter je vzel Ivančka prvič s seboj v mesto. Ko se je deček vrnil, je pripovedoval domačim, kaj je vse videl:

»Čakajte, da pridem malo do sape. Krasno je bilo v mestu. Tam je kakor v nebesih. Videl sem stolp, ki je segel v oblake. Naš stolp je napram njemu kakor žrebelj, in pravijo, da je znotraj še višji. Vse hiše so kakor gradovi, in tam gotovo stanujejo sami graščaki. Samo se mi je zdelo čudno to, da so vrata tako majhna. Kako spravijo tam skozi senen voz, saj še pošten vol nima dosti prostora? Tudi nisem videl nič vrto in ne travnikov in ne njiv. Tako jaz ne bi mogel živeti, pa so ti mestni ljudje tudi videti vsi tako blede. Vozovi so lepi, a kako je to, da slabo oblečeni notri sedijo, oni z zlatom na klobuku pa vozijo? Pa težki morajo biti mestni ljudje, za enega samega gošpoda vprežejo kar po 2 konja. In dosti ljudi je tam, gotovo je vsak dan žeganje. Z botrom sem bil v gostilni, tam imajo vsega dovolj in nihče ne more pojediti toliko, kakor je napisano na posebnem listu; najboljši, žganci, pa le niso gori. Torej, ugajalo mi je zelo. Ko pa je boter zaklical, da je zapreženo, sem vendar z veseljem poskočil na voz in, hvala Bogu, tu sem zopet, zdaj pa bom tekel hitro malo na travnik, ker moram malo poskočiti.«

Dobro zavrnil.

Kmetič je šel na sodnijo. V sodnijski pred-sobi se je hotelo nekaj mladih pisarjev iz njega ponorčevati. Rekl so mu, naj se vsede, čeprav ni bilo v sobi nobenega stola. Kmet jih zavrne: »Kam pa se naj vsedem? Tu je ravno tako, kot na mojem skednju; tam tudi ni nikjer ne stolov in ne klopi, toda cepcev je dovolj!«

Pozor! Tesan stavbeni les oddajam na vse kraje. Naslov v upravi lista. 1085

Sprejem vajenca za lončarsko obrt. Kožuh Franc, Pilštanj. 1077

Elektromotor 19 PS 380/220 Volt, Elin 980 T še skoraj nov, kočija Phaeton 1 in 2 vprežen, malo rabljen, proda poceni R. Lirzer, tovarna stolov, Maribor, Cvetlična ulica 36. 1081

Slamozreznice, motorje, sesalke, sadne mline in vse druge kmetijske stroje na eno do dveletne obroke Vam nudi Franjo Leitgeb, Bistrica št. 20, pošta Limbuš. 1095

Koleselj lepi se proda. Zrkovci šte. 16, pošta Maribor. 1096

Direkcija drž. rudnika Velenje sprejme takoj v delo 6 do 8 prvovrstnih zidarjev, večjih vseh železobetonskih del, in 8 prvovrstnih stavbenih tesarjev, po možnosti cele partije. Reflektanti, obskrbljeni s potrebnimi dokumenti, naj se takoj prijavijo pri Direkciji drž. rudnika Velenje. 1089

Malo posestvo pod Polenšakom, okoli 6 oralov, njive, gozd in sadonosnik, se da v najem ali proda. Natančneje se izve pri F. M. D., Polenšak, pošta Moškanjci. 1084

Lepo posestvo na prodaj. Zraven tovarne v Ceršaku št. 19. Posestvo meri 6 ha 94 a 34 m². 6 oralov prvovrstnih njiv, vinogradov, gozd, travniki, sadonosniki. Poslopja vsa zidana, 5 sob, 2 kuhinji, stiskalnica, posebej stoječa vila. Pripravno za kako obrt, ker je na prometnem kraju. Proda se s celim inventarjem za 250.000 Din, brez inventarja 190.000 Din. Bauman Franc, Ceršak, pošta št. 11j v Slov. goricah. 1093

Pozor kmetovalci! Sadni mlini, zelo dobro izdelani, se dobijo po zelo nizki ceni pri Rudolfu Dergan, Laško. Kdor se zanima, naj takoj piše na gornji naslov. Proda se tudi mavec za gnojenje po 30 Din za 100 kg pri gori imenovani firmi. 1076

150 do 300 Din dnevno zaslužijo oni, ki imajo mnogo poznanstval! Za odgovor znamko! — Kosmos, Ljubljana, poštni predal 307. 964

Sadjerejci, vinogradniki! Ne odlagajte z nabavo prvovrstnih patentnih sadnih in grozdnih mlinov, katere naročate edino pri prvi strojni delavnici Matija Kozinc v Sevnici ob Savi. 1062

Dlačice na bradi itd.

Vas ženirajo, cenj. dame, kvarijo Vam Vašo lepoto, eleganco in sramežljivost. »VENERA« eliksir Vas reši v par sekundah vseh nepotrebnih dlak. Naročite še danes lepo dišeči »VENERA« eliksir. Ne bo Vam žal.

Bočica 10 Din (predplačilo), povzeteje 18 Din, dve 28 Din, tri 38 Din, razpošilja:

R. Cotič, Ljubljana VII-I.
Kamniška ulica 10a. 1090

Seme rudeče detelje (Inkarnata) se dobi pri F. Huber, Maribor, Aleksandrova c. 1. 1068

Šafar, priden, zanesljiv, izvežban v vseh strokah kmetijstva posebno v sadjarstvu vinarstvu in živinoreji, ki zna delo razdeliti in tudi pri delu pomagati, okrog 30 let star, neoženjen, se sprejme pod ugodnimi pogoji pri tvrdki M. Grundner v Zrečah. 1054

Apno belo lepo iz Zagorja, zmiraj frišno se kupi najcenejše v staroznani trgovini H. Andraschitz, Maribor, Koroška cesta-Vodnikov trg. 870

Pozor, kmetje in posestniki! Trboveljski portland-cement, nosilci, železo za beton, betonske cevi, okovi in celi material za zgradbe in opeko kupite najugodnejše v veletrgovini z železino in gradbenim materialom: H. Andraschitz, Maribor, Vodnikov trg-Koroška cesta. 871

1000 Din plačam

ako Vam »RADIO-BALZAM« ne odstrani kurjih oči, bradavic, trde kože, bul itd. v 3 dneh.

Hvaležno se Vam zahvaljujem za Vaš čudežni balzam, s katerim sem brez bolečin odstranil 15 let stara kurja očesa v treh dneh. — S spoštovanjem: Pozman Aleksander, Gor. Slaveči 1, p. Rogaševci, Prekmurje.

Lonček za 10 Din (predplačilo), ali 18 Din na povzeteje, dva 28 Din, tri 38 Din, pošlje

R. Cotič, Ljubljana VII-I.
Kamniška ulica št. 10a (Janševa). 1091

Učenca

iščem za svojo trgovino z mešanim blagom. Fant mora biti zdrav, priden, pošten in dober v računstvu. Starost okoli 14 let. Ponudbe na: Jos. Pauer, Braslovče. 1088

Mostin, moštova esenca za napravo zdrave domače pijače se dobi v drogeriji Kanc-Wolfram, Maribor, Slovenska ulica. 1035

Zahvala „Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani.“

Požar, zaneten najbrž po hudobni roki, mi je dne 17. maja popolnoma uničil veliko gospod. poslopje z vsemi premičninami vred. »Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani« je po svojem glavnem zastopniku g. Franjo Žebotu v Mariboru in krajevne zastopniku Antonu Roškerju škodo takoj ocenila in mi vso škodo tudi kmalu plačala. S tem mi je omogočila takojšnjo gradnjo novih posloj. S svojim človekoljubnim postopanjem in s poštenim izplačilom je »Vzajemna« pokazala v dejanju, da je res prvi naš domači in slovenski zavarovalni zavod. Vsem posestnikom »Vzajemno zavarovalnico« toplo priporočamo. Kmetje! Če hočete imeti dobro zavarovana svoja poslopja ter premičnine, in če hočete, da se Vam bo škoda pošteno ocenilo in dobro ter tudi hitro plačalo, zavarujte vsi in tudi vse edino le pri »Vzajemni zavarovalnici«. 1094

Sv. Jakob v Slov. gor., dne 5. julija 1931.

Jernej in Marija Pučko, posesnika.

Kovčeki, torbice, aktovke, nahrbtniki na izbiro in popravila istih po najnižjih cenah v novo odprti torbarski delavnici **Karlo Josipa, Maribor, Kopališka ulica 2** (Scherbaumov paviljon). 1029

DENAR

si prihranite. ako kupite **sukno** za moške obleke, **volneno** za ženske obleke, **platno** za vsakovrstno perilo, **svilene rute, srajce, ovratnike, kravate, dežnike, nogavice** itd.

„PRI SOLNCU“
Celje, Glavni trg 9

Za obilen obisk se priporoča 318

ALOJZ DROFENIK

Kmetje in kmetice!

Najceneje kupite ves stavbeni material, **specerijsko, manufakturno, galanterijsko in železno blago** pri

Karl Sima, Poljčane.

Istotam prodaj vse **deželne pridelke, stara železo, kosti, ščetine in cunje** najdražje. Pestrežba točna in solidna. Prepričajte se o cenah. 1066

Denar naložite najboljše in najvarnejše pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Gosposka ulica

r. z. z. n. z.

Ulica 10. oktobra

Najugodnejše obresti za vloge in posojila. Stanje hranilnih vlog nad 62,000.000 dinarjev.

Za varnost hranilnih vlog jamči nad 3.000 članov, večinoma trdnih kmetov in posestnikov, z vsem svojim premičnim in nepremičnim premoženjem kar znaša v vrednosti več sto milijonov dinarjev. 1

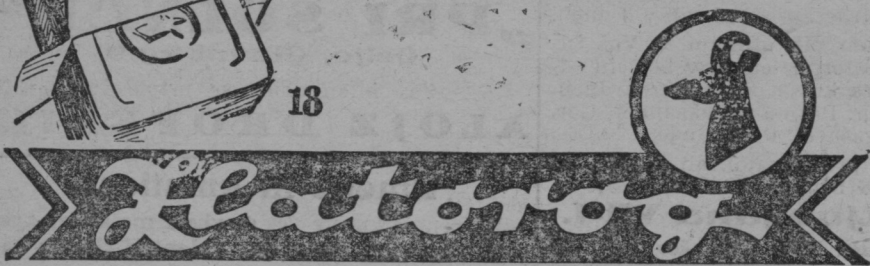
Denar lahko vlagate po položnici. Pišite po nje!

Pet let je Zlatica že poročena,
je ljubezniva, srečna mlada žena.
Nekoč pa skrbni možek to vprašale,
če novega perila potrebuje.

»Nikar ne!« — pravi Zlatica smešno
»prihranila denarce sem igraje —
in milo Zlatorog bo poskrbelo,
da bo perilo dolga leta belo...«

Oi zlača Zlatica — glas gre okrog:
nad vse je terpentinsko milo Zlatorog!
(Nadaljevanje sledi.)

Oglasi v „Slov. Gospodarju“
imajo najboljši uspeh!

ZA BIRMANCE

Velika izbira klobukov, čevljev ter
vseh oblačilnih potrebščin, po solidno
nizkih cenah pri 452

Jakob Lah, Maribor,
Glavni trg 2

Oglejte si izložbe in zalogo!

Prava mila zdravja in lepote

z znamko

„ELZA“

Lilijino mlečno milo, posebno fine
cvetno milo.

Lilijino kreme milo, zelo blago de-
lujuče.

Rumenjakovo milo, tudi za otroke.
Glicerino milo, tudi za razpokane
kožo.

Boraksovo milo, za solnčne pege.
Katrano milo, za glavo in lase.

Milo za britje, higijensko čisto, vse-
sto — vsebujejo medicinsko dobro delujoče sestavine, ki
so potrebne za zdravje in lepoto. Kdor jih enkrat poskuša,
jim ostane zvest.

Storite tudi Vi tako, pomagalo bo tudi Vam!

S pošto pet kosov mila v poljubni izbiri, če se pošlje denar naprej 52 Din,
brez vseh daljnih stroškov, ali s povzajem 62 Din. Zraven Fellerjeva »Elza-
Creme« pomada za zaščito lica in kože, Fellerjeva Elsa-pomada za rasi-
las, za naprej poslanih 40 Din 2 lončka brez vseh daljnih stroškov, ali s
povzajem 50 Din. Elsa-dont krema za zobe 8 Din 80, Elsa-Shampoo za
pranje glave 3 Din 30, Elsa-Sachet dišeča blazinica 6 Din 60. Naroča se
pri lekarnarju

Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg 341, Savska ban.

Ničesar ne zamu- dite,

če ne kupite ure prehitro, ampak če
prej prelistate veliki ilustrirani letni
cenik tovarniške hiše ur Suttner.

Dobite ga popolnoma brezplačno

in v njemu najdete največjo izbiro
zares zanesljivih budilnikov in sten-
skih ur, švicarskih žepnih ur, zapest-
nih ur, zlatnine in srebrnine vsake
vrste, vse takorekoč po originalnih
tovarniških cenah.

Ze 49 Din dobite pravi Anker budilnik št. 125, poniklan 16 cm visok,
za Prava švicarska Anker-Remont. žepna ura že od 44.— Din na-
prej, ure-zapestnice od 98.— Din naprej. Noben riziko! Kar ne odgovarja
se zamenja, ali pa vrne denar! Zahtevajte brezplačni letni cenik od št.

H. Suttner, Ljubljana št. 992.

Najvarnejše in najboljše naložite denar pri Ljudski posojilnici v Celju

registrovani zadrugi z neomejeno zavezo

v novi lastni palači na oglu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Stanje hranilnih vlog zna-
ša nad Din 100.000.000.—.
Posojila na vknjižbo, po-
rošitvo ter zastavo pod
najugodnejšimi pogoji.

Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 5000
članov-posesnikov z vsem svojim premoženjem,

Rentni davek
plačuje posojilnica iz svo-
jega in ga ne odteguje
vlagateljem.